

universitātes avīze

PIRMDIENA,
1998. GADA
2. NOVEMBRIS

№5

JAUNUMI

LATVIJAS REPUBLIKAS IEKSLIETU MINISTRIJA
RIGAS CENTRA RAJONA POLICIJAS PĀRVALDE
LV-1001, Rīga, Malma ielā 9, tālr. 273169, deturanta 274350

15.10.98. Nr. 18113-4092

Uz Nr. _____ LU rektoram
J. Zaķa k. - gam.
LU studentu padomei
LU direktoram

Rīgas pilsētas Centra rajona policijas pārvalde apliecina cieņu Jūsu vadītajam kolektīvam un līdz palīdzību sekojošā jautājumā:

Pēdējā laikā strauji pieaug velosipēdu stādības Rīgas pilsētā kopumā un tai skaitā arī Centra rajonā. Īpaši krītinogēna vieta ir iekšpusē LU ēka, Raiņa bulv. 19, kā arī ēkas apikārtne.

Līdz šim rast iespēju izsalkdrot studentiem nopietnāku attieksmi pret sava īpašuma t. l. velosipēdu novietošanu un drošības garantēšanu lekciju laikā.

Būtu arī lūgums atrisināt jautājumu par velosipēdu novietnes ierīkošanu pie LU ēkas vai tās iekšienē.

Ar cieņu
Rīgas Centra RPP
priekšnieks

B. Akmentīpa

foto - TOMĀS GRINBERGS

Rudens parādās, riteņi pazūd

Lai arī velossezona jau teju, teju beigusies, tomēr aktīvajiem pedāļu minējiem, kam velosipēds vēl uzticīgi kalpo, gaidāms kāds jaunums.

Diemžēl ir jāatzīst, ka, rudens sezonai iestājoties, ir iestājusies arī garmadžu sezona, tā, piemēram, no Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes vienas nedēļas laikā tika aizbraukti trīs velosipēdi, nemaz nerunājot par to, ka garmadži ir ķērušies pat pie tiem riteņiem, kuri ir bijuši pieslēgti pie Raiņa bulvāra 19 melnās laternas elektrības kabeļa. Varbūt drīz beigsies ēra, kad savu riteņi, dubļiem pilot, nesāt pa LU gaitenēm un slēdzāt pie radiatoriem vai uzticējāt tos LU galvenās ēkas melnās laternas kabelim. Pēc LU rektora izteikumiem, ir iecere radīt velosipēdu stāvvietu blakus LU galvenās ieejas kāpnēm. Tagadējo zālienu varētu pārklāt ar plāksnēm un tur novietot pamatīgu konstrukciju, kur pieslēgt velosipēdus. Par drošību gan sākumā jāgādā pašiem, taču ar laiku arī šeit varētu īstenot kādu labu ideju. Atliek tikai gaidīt, kad ieceres tiks īstenotas

ANDRIS KLEPERS

FUKŠU BALLE

Atklāta uzruna Latvijas Universitātei

Nupat, pagājušo ceturtdien ir norisinājies kāds no, kā es to saprotu, ievērojamākajiem studentu dzīves pasākumiem - "fukšu balle". Man šajā sakarā ir savs viedoklis, un, esmu pārliecināts, ka man piekritīs arī citi.

Pēc idejas šim pasākumam vajadzētu būt ar domu ievadīt pirmkursniekus studentu dzīvē, bet nē! Faktiski šis pasākums bija izvērties par vecāko kursu studentu izrēķināšanos ar jaunākajiem, viņu pazemošanu. Kā atklājās sarunā ar kādu Ekonomikas un vadības fakultātes pirmā kursa studentu, tad viņu "fukšēšana", kura notika 23. septembrī, izpaudusies pirmkursnieku izpeldināšanā dabiskā ūdenskrātuvē laika apstākļos, kad gaisa temperatūra nepārsniedza + 10° C. Tā rezultātā vismaz viena meitene slima guļ mājās.

Grūti saprast, ko no šādas "iesvētīšanas" var iegūt jaunie studenti. Un jābrīnās, kam vispār varēja ienākt prātā tik "apgarotās" idejas.

Mūsu pašu Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē "jauniņos" līdz nepazīšanai nomāleja ar flomāsteriem un arī kārtīgi izmērcēja, paldies Dievam, telpās.

Mani no tiesas izbrīna, kā cilvēki saprātīgā vecumā var rīkoties tik neadekvāti, varētu pat teikt - zemiski. Objektīvi spriežot, tā varētu būt vecāko kursu studentu slimās pašapziņas realizēšana uz jaunāko kursu studentu veselības un cieņas rēķina. Vecākie, pazemojot jaunākos, kompensē savus trūkumus, nepilnības un kompleksus. Nu gluži kā vecumā, kad rotaļājas smilšu kastē. Reāli tas ir noziegums - pielīdzināms izvarošanai. Pēc sabiedrības locekļiem nodarītajiem fiziskajiem un morālajiem zaudējumiem, tā ir tāda pati nelaime vai slimība, kā alkoholisms vai narkomānija, tā ir vardarbība.

Slimība ir jāārstē - nevis jādod tai visas iespējas progresēt. Tādēļ man nav saprotams, kā kaut ko tādu var atļauties nākamie pedagogi - tautas apgaismotāji un psihologi - "gara dziednieki". Bet vēl vairāk šokē tas, ka šādu sadisma paveidu pieļauj Universitātes vadība. Jau tas vien, ka šādas cūcības notiek vidusskolās ir skumji - tas ir necienīgi un tikai norāda uz šo mācību iestāžu zemo kultūras līmeni. Bet Latvijas Universitāte, kam manā uztervē ir jābūt Latvijas gara gaismas simbolam un paraugam, pieļauj, ka tiek bojāta jauno studentu veselība un grauta viņu apšapņina. Līdz ar to patiesībā tiek apkaunots Universitātes vārds, tā ir necieņa arī pret Valsti. Un tas sāp. Vai patiesi tas nevienam nav ienācis prātā? Neticu, ka jums ir vienalga!

Manas uzrunas mērķis nav noliegt jauno studentu "iesvētīšanu", pārbaudi vai viņi ir cienīgi saukties par Latvijas Universitātes studentiem, taču vēlreiz gribu vērst jūsu uzmanību - Universitāte ir vieta, kurp cilvēki dodas bagātināt savas zināšanas, un tādēļ, vai nebūtu prātīgāk, ja "fukšēšana" izpaustos intelektuālo spēju vai konkursu veidā?

Es gribētu, lai katrs padomā par to, vai tiešām kaut ko pierādīt var tikai demonstrējot necieņu un pielietojot spēku, vai ir iespējami arī citi veidi. Būtu gandarīta, ja uzrakstītais rosinātu pārdomas gan studentiem, gan mācītspēkiem, gan Universitātes vadībai.

Ar cieņu pret citiem viedokļiem,
INESE OZOLIŅA

foto - TOMĀS GRINBERGS

ŠAJĀ NUMURĀ:

Ķīmiķu naktī gāja raibi ...

Par fukšu ballēm arī
Studentu padomes
pielikumuma lapā

Trejādi konkursi

Atkal konkurss "Brīvbiļete uz kino", muzikālais konkurss ar "Randomu" - 8.lpp,
bet jautro un atjautīgo konkursa noteikumi - SP lapā

Mācībspēki politikas
labirintos atbild uz "UA"
jautājumiem - 2. lpp.

Arhivs - tās ir cilvēku dzīves
- zina teikt LU arhivāres
Anita Kalniņa un Baiba Ozola
3. lpp.

Medicīnas fakultātē
viesojas teoloģijas doktors
Imants Kalniņš un iesvēta
anatomijas praktikumu
3. lpp.

Bet rubrikā "iepazīsimies"
viesojas komponists un
deputāts Imants Kalniņš
4.-5. lpp.

UZMANĪBU !

"Universitātes Avīzes" pastkastīte turpmāk atradīsies Raiņa bulv. 19, foajē, blakus telefonu automātiem.

Gaidām sūtījumus !

SARUNAS PAR POLITIKU

Mācībspēki politikas labirintos

Kaislības ap politiku nebeidz vīrot ne mirkli. Kas 3. novembrī tiks iecelts par nākošo Latvijas Ministru prezidentu, cik ilgi vēl varēs just Krievijas krīzes ietekmi uz Latviju, tie ir tikai daži no tiem jautājumiem, uz kuriem atbildes gribētos uzzināt pēc iespējas ātrāk. Mēs gan nespējam uz tiem atbildēt, bet piedāvājam jums dažu LU mācībspēku izteiktās prognozes.

Jautājumus mēs uzdevām šādus:

1. Ko jūs gribētu redzēt par nākamo Latvijas premjeru?
2. Komentējiet Krievijas krīzi un tās ietekmi uz Latviju?
3. Jūsaprāt, lielākais klupšanas akmens jaunajā Izglītības likumā?

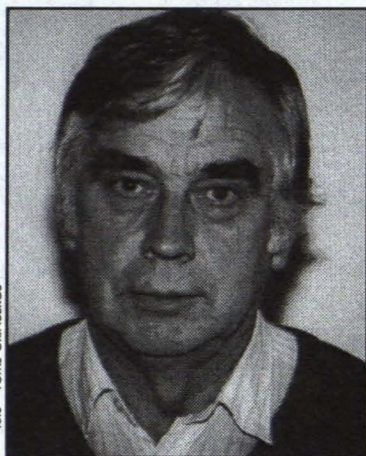

foto - TOMS GRINBERGS

Svešvalodas fakultātes profesors Viesturs Glāznieks:

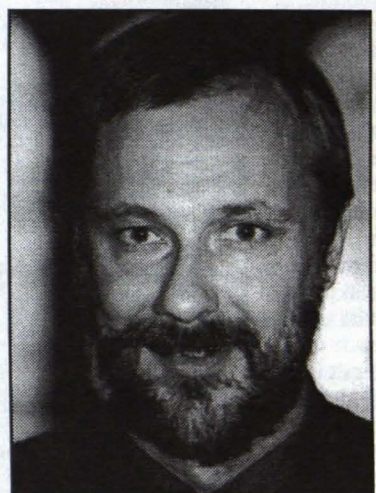
1. Grūts jautājums. Noteikti negribētu redzēt par premjeru kādu no tiem, kuri pašlaik kandidē uz šo posteni, piemēram, Krištopanu. Premjera kandidātam vajadzētu būt gudram, līdzsvarotam cilvēkam ar diplomātiski normāli attīstītu domāšanu, kurš varētu uzlabot attiecības ar Krieviju, vienlaicīgi neskārdējot attiecībām ar Eiropu un ASV.
2. Krievijas ekonomiskā krīze ie-

tekmē Latvijas ražošanu un samazina darbavietu skaitu. Tas ir slikti. Uzņēmumiem nav kur realizēt produkciju. Ne jau tāpēc, ka tā ir slihta, bet tāpēc, ka tā ir dabiska, bez konservantiem.

Krievijas politiskā krīze... Komunisti sāk cīlāt spārnus, un tas ir tāpēc, ka sociālais stāvoklis ir sliktāks. Cilvēki atceras vecos, labos laikus, kad vismaz bija iztikas līdzekļi. Lai gan bija jāstāv rindās, kaut ko dabūt tomēr varēja. Krievi laikam bez rindām dzīvot nemāk.

3. Jaunais likums paredz latviešu valodu kā mācību valodu arī krievu skolās. Tam tā ir jābūt, vienkārši citas izejas nav. Kamēr būs spēki, kas ir pret to, tikmēr būs grūti realizēt šo likumu. Ir jāskatās arī, ko un kā māca krievu skolās. Mazāk domstarpību būs minoritāšu skolās, piemēram, ukraiņu.

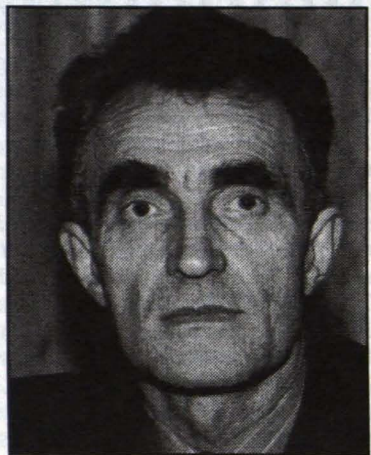
Senāta priekšsēdētājs Mārcis Auziņš:

1. Par šo jautājumu neesmu nopietni domājis, bet, manuprāt, tas varētu būt Krištopans.
2. Runa nav tikai par krīzi Krievijā, bet jau par globālu krīzi, kas

skar Dienvidaustrumāziju, Latīņameriku, un nenoliedzami tā ietekmē arī Latviju, tāpat kā pasauli kopumā. Es domāju, ka šajā situācijā nav jāskatās tikai sliktais. Paveras iespējas, ka ārvalstu investori labprātāk pievērsīsies Latvijai nekā Krievijai.

3. Fiziķi jau kādus piecus gadus piedalās studentu apmaiņas programmās, līdz ar to saskaras arī ar valodas problēmām. Prieš tas, ka Skandināvijā, ja auditorijā atrodas kaut viens viesstudents, lekcija notiek angļu valodā. Pavisam savādāk ir Itālijā, kur ar likumu aizliegts augstskolās lietot citu valodu kā itāļu. Pagaidām mums studentu apmaiņa nenotiek masveidā, bet es domāju, ka Izglītības likumā paredzētā norma par latviešu valodas lietošanu, sagādās problēmas viesstudentiem no citām valstīm, kuri nepratīs mūsu valodu.

Ekonomikas un vadības fakultātes Statistikas un demogrāfijas katedras vadītājs Pēteris Zvidriņš:

1. Premjers tikai Krištopans. Man ir priekšlikums par Valsts prezidentu - uz šo posteni varētu kandidēt akadēmiķis Stradiņš vai akadēmiķis Lazovskis.

2. Uzskatu, ka Krievijas krīzes ietekme pie mums ir jūtama un diezgan būtiska. Ražošanas tempi krītas, lai gan pagājušā gadā tie gāja augšup. Taču domāju, ka šī krīzes radītā ietekme turpināsies arī nākamgad.

3. Vecais augstskolu likums ir pretrunā ar citiem likumiem, kas pieņemti pirms tā, bet jaunā likumprojekta detaļas man ir grūti komentēt. Domāju, ka nav atrisināta studentu kredīšanas lieta. Līdz galam nav atrisināts arī valodas jautājums. To gan vajadzēja izdarīt jau Pilsoneības likumā, tad tagad nevajadzētu izdarīt tik lielu spiedienu.

Pedagoģijas un psiholoģijas institūta direktore Ausma Špona:

1. Šķēli.
 2. Krievijas krīze ietekmē Latviju tāpēc, ka mums ir nenokārtoti jautājumi ar Krieviju gan politikā, gan ekonomikā.
 3. Likumā nav formulēta izglītība, tas ir palicis abstrakts jēdziens. Šis jēdziens jāformulē kā personības attīstība. Kamēr izglītība būs centrēta ārpus cilvēka, tikmēr būs problēmas.
- Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes profesors Oskars Zīds:**
1. Profesionālu un godprātīgu cilvēku, kurš spētu organizēt un vadīt

Ministru kabinetu, spējot arī iet uz cilvēciskiem kompromisiem. No pašreizējiem kandidātiem - Vilis Krištopans, pie nosacījuma, ja vēlēties sadarboties un veidot komandu.

2. Reāls iznākums "pēc perestroikas pagīrām". Jo ilgāka tā būs, jo smagākas sekas arī Latvijai visos aspektos. Kaut gan - 1940. gads neatkārtosies. Ir cita vēsturiskā situācija.

3. Resorisms un decentralizācija Izglītības sistēmas vadībā, tas attiecas uz:

- joprojām dažādo nozaru ministriju kompetenču trūkumu savu iestāžu pārziņāšanā un vadībā;
- ideju, ka uz visām vispārējām izglītības iestādēm galvenā atbildība ir pašvaldībām un nevis vienotai prasību politikai no IZM (skolu atvēršana un slēgšana);
- smaga terminoloģija. Piemēram, izglītojamais;
- nesakārtotība finansējuma nodrošinājumā. Ideja, ka palielinājums būs tikai spēkā ar 2001. gada septembri. Krīze ir jau pašreiz, pāris gadu laikā šāda valdības un Saeimas attieksme var sagraut pilnībā izglītības sistēmu.

Uzklausījusi INGA BĒRZIŅA

TAS VAR JŪS INTERESĒT Feministe - vīriešu nīdēja vai emancipēta sieviete ?

Feministe - bieži dzirdēts vārds, kas uzreiz asociējas ar vīriešu nīdēju, sievieti, kurai nevajag vīriešu dzimtas pārstāvi, lai justos droši un laimīgi. Bet vai tas tiešām tā ir? Palūkojoties uz mūsu ikdienas dzīvi no malas, jāsecina, ka sievietes bieži vien tiek izstumta no lauka, kurā darbojas vīrieši. Reāls piemērs - Saeima: no 100 deputātiem tikai 17 sievietes. Varbūt kāds jau būtu dzirdējis, bet lielākā daļa to tikai tagad uzzinās, ka Latvijas Universitātē ir pētījumu centrs "Feministica Lettica", kurš mēģina risināt tādas problēmas kā, piemēram, sieviete un jaunrade. Par visu sīkāk aicinājam pastāstīt šī centra vadītāju AUSMU CIMDIŅU.

- Kā radās ideja par šāda centra izveidi?

- 90. gadu sākumā, kad pārkārtoties sāka gan LU, gan zinātne, no Stokholmas universitātes pienāca stipendijas sieviešu jautājumos pieteikuma formulārs. Es to nosūtīju un ieguvi iespēju divus mēnešus mācīties un strādāt kā pētniece Stokholmas universitātes Sieviešu studiju centrā. Biju pārsteigta, cik daudz literatūras par šiem jautājumiem tur bija, kā arī par to, cik kompetentas bija pētnieces, turklāt viņiem bija ļoti plaši kontakti ar ASV, Āfrikas un Āzijas pētniecēm. Šī sastapšanās mani iedvesmoja. Tā bija ļoti noderīga ne tikai man pašai, bet arī mūsu izglītības sistēmai, it sevišķi Filoloģijas fakultātei, kur ir tik daudz sieviešu. Tas deva iespēju palūkoties uz sevi no ne-tradicionāla redzējuma, teikšu, pat kritiska viedokļa. Pēc tam jau sekoja pirmās publikācijas un veidojās

domubiedru grupa. Tā šā gada pavasarī arī radās mūsu centrs.

Centrs savā darbībā ietver sievietes izpaušmi humanitārajā jomā, paturot redzeslokā sievietes reprezentāciju kultūras, mākslas un intelektuālajā jomā. Būtbū mūsu tēma ir sieviete un jaunrade. Mums jau arī ir uzskatāma literatūra - grāmata "Feminisms un literatūra", kas gan vairs nav iegūstama, jo pagājušā gadā tika izdota tikai 750 ekseplāru lielā tirāžā. Uz šīs grāmatas bāzes tikko iznāca grāmata angļu valodā "Feminism and Latvian literature", kas domāta kontaktu meklēšanai ar ārpusi, lai nerastos jautājumi: vai tad jums arī ir literatūra un zinātne? Latviešu literatūra, kā kaut kas nekonkrēts, diez vai interesētu kādu no ārpusi, bet, ja tiek piedāvāts konkrēts skatījums, tad to uzreiz pamana.

- Vai šādi centri ir arī citur Baltijā?

- Jā, tādi ir gan Viļņas, gan Tallinas universitātēs, turklāt šiem centriem ir jau vērtīga nemamas aktivitātes, piemēram, 1995. gadā Viļņā notika starptautiska konference "Dzimums un literatūra".

- Cik cilvēku strādā jūsu centrā?

- Jāsaka, ka mums nav nevienas štata vietas, ko finansētu LU, viss darbs balstās uz entuziasmu, kā arī uz Zinātnes padomes grantu "Latviešu literatūra un mūsdienu literatūras teorētiskās koncepcijas: feminisma diskurs" finansējuma. Centra darbībā ir iesaistīti savā nozarē zināmi speciālisti, piemēram, Sandra Sebre, Ella Buceniece, Maija Kūle, Filoloģijas fakultātes dekāne Dace Lūse un

divi profesori: Artūrs Mauriņš un Vitolds Valeinis. Mums ir centra sabiedriskā padome, kurā ietilpst arī cilvēks ar plašu starptautisku pieredzi feminisma jautājumos risināšanā, domubiedrs Valters Nolendorfs.

- Vai arī studenti interesējas par centra darbību?

- No 1994. gada maģistra studiju programmā ir iekļauts mācību priekšmets "Feminisms un literatūra", ko bez izņēmumiem apmeklēja visi vīriešu kārtas studenti, pat režišors un rakstnieks Andrejs Migla. Šajā kursā lekcijas kopā ar citiem mācībspēkiem lasīja trimdas filoloģe Aija Janelšņa - Priedīte.

Bet ar šo gadu ir vēl viens priekšmets - "Sieviete un latviešu literatūra: sociālā loma un literārais tips".

Studenti interesējās par centru un tā idejām. Grāmatā "Feminisms un literatūra" ir iekļauti dažu maģistrantu, piemēram, Anitas Vanagas un Dagmāras Kokinas semestra darbi. Jāsaka, ka darbs ar maģistrantiem, kuriem jau ir sava dzīves pieredze, ir interesants, jo viņi semināros spēja brīvi paskatīties uz problēmām literatūrā un arī sadzīvē. Jāpiebilst, ka feministiskā pieeja latviešu literatūrinātnei ir aizsākusies jau pagājušā gadsimta beigās, un ar to nodarbojās literatūrinātne un vēsturnieki Teodors Zeiferts un Antons Birkerts, arī Andrejs Upīts.

- Kā var formulēt jēdzienu "feminisms"?

- Aizsākot kursu, divas lekcijas veltu šim jautājumam, tāpēc ka šis jēdziens satur interpretācijas iespējas, tāpat kā citi jēdzieni mūsdienu zinātnē. Ir vairāki desmiti epitetu,

piemēram, pirmā viļņa feminisms, radikālais feminisms, franču, angļu un eko feminisms. Kultūrā un literatūrās šis jēdziens tiek skaidrots savādāk nekā politikā, kur to saprot kā cīņu, kustību, kurā sievietes cīnās par savu līdztiesību. Literatūrinātne un kultūras studijas to varētu skaidrot kā "uz sievieti attiecīgais". Tas ir jumta jēdziens, lai skaidrotu sievietes specifiskās attiecības ar tekstu un valodu. Daži baidās no šī jēdziena, lai viņi netiktu apvainoti vīriešu nīšanā. Es nebaidos to teikt, jo tas atklāj lietas būtību, neslēpjoties aiz citiem vārdiem.

Vēsturiski sieviete, it sevišķi viduslaikos, netika laista pie vārda ne universitātēs, ne baznīcā gan tiešā, gan pārnestā šī vārda nozīmē. Pāvila vēstulēs korintiešiem ir sentence: "Sievias lai draudzes sapulcēs cieš klusu". Kāpēc viņas netiek laistas pie vārda? Iespējams, ka viņas spētu pateikt, ko tādu, ko vīrieši nesaprastu. Sievietes pašizpaušme tika slāpēta līdz 20. gadsimta sākumam. Ar sievietes pašizpaušmes atklāsmi 20. gadsimtā sabiedrībā notiek eksplozija, jo sievietēm ir nedaudz citādāka vērtību orientācija kā vīriešiem.

Jāpiebilst, ka, runājot par sievieti un jaunradi, netiek izslēgta mājas un ģimenes kultūra. Jaunrade tiek saprasta kā dzīves jēgas princips.

- Kā lai skaidro vīriešu pārsvaru vadošajos amatos gan valsts pārvaldē, gan tepat pie mums - LU?

- Man nav ilūziju jautājumā par varu. Vara tāpat kā jaunrade ir ārkārtīgi smaga lieta, kas prasa kompensācijas mehānismus un līdzekļus. Nav nekāds

noslēpums, ka izcili mākslinieki un rakstnieki intensīvi smēķē, lieto alkoholu un narkotikas. Kamēr cilvēce vēl netiek klonēta, sievietei ir jāzaglabā sava reproduktīvā veselība, jāspēj turpināt sava ģimene, un tas arī daudz ko izskaidro. Varētu būt runa par kvotām parlamentos. Eiropā jau ir projekts, kas varētu drīz sākt tikt īstenots, ka parlamentos un koleģiālās institūcijās jābūt 30 procentiem sieviešu, 30 - vīriešu un pārējā brīvā zona, kurā var būt gan vīrieši, gan sievietes. Bet nedrīkst arī izspiest vīriešus. Piemēram, Filoloģijas fakultātē gan mācībspēku, gan studentu vidū ir vīriešu intelektuālais deficīts.

Literatūra nesniedz rekomendācijas, kuram mājās mazgāt traukus un kuram iet uz Saeimu, bet rosina domāt. Nereti domājošs cilvēks "dabū pa galvu", bet nav cilvēces interesēs turēt sievietes zemākā slānī. Jāpiekrīt arī tam, kas nesen bija rakstīts "Die-nā", ka tā pieredze, ko sieviete iegūst, audzinot bērnu, ir zelta vērtība un nav darba, kurā tā nederētu. Bet nevajag sievieti ar šo pieredzi ieslodzīt.

Kad un vai sieviete tiks nostādīta vienā līmenī ar vīrieti, grūti spriest. Bet, ja jau vīrieši negrib redzēt sievieti atbildīgos amatos, tad var notikt tā, ka sieviete kādu dienu vairs negrib saimniekot virtuvē, dzemdēt bērnus un rūpēties par kārtību ģimenē! Varbūt vajadzētu kaut nedaudz padomāt par to! Mūs interesē arī jūsu domas, lasītāji, tāpēc, ja vēlaties ar tām padalīties, atrakstiet vai atnāciet uz "Universitātes Avīzes" redakciju.

INGA BĒRZIŅA

LU IEIET 80 GADĒ

Nereti "Universitātes Avīzes" redakcijā ienākuši cilvēki, kuri jautājuši pēc arhīva, jo tas tepat kaut kur esot... Jā, patiesi! Redakcija tam atrodas kaimiņos. LU arhīvs ir meklējams 145. telpā, Raiņa bulvārī 19. Tā vadītāja ir ANITA KALNIŅA un viņas kolēģe ir BAIBA OZOLA. Tad nu arī "Universitātes Avīze" nolēma apciemot savus kaimiņus un uzzināt, kā dzīve rit pie viņiem.

Cik ilgi mīņat šajās telpās?
Anita K.: - Šai vietā esam kopš 1994. gada 17. jūnija, pirms tam bijām Kalēju ielā, vēl senāk - šajā pat namā.

Ko nozīmē darbs arhīvā?
Anita K.: - Jādara ļoti daudz lietas. Piemēram, pieņemam apmeklētājus. Izdodam vidusskolu atestātus

LU arhīva vadītāja Anita Kalniņa

tiem cilvēkiem, kuri kādreiz tos ir iesnieguši. Rakstām izziņas pensijām, jo piecus studiju gadus valsts iestādes pieskaita klāt darba stāžam un iespējams saņemt lielāku pensiju. Rakstām izziņas studiju turpināšanai. Ja cilvēks pāriet mācīties uz citu augstskolu, tad mācību priekšmetus, ko viņš nokārtojis LU, iespējams ieskaitīt viņa mācību stāžā.

Vēl mums ir kārtošana darbs. Piemēram, absolventu materiāli.

Vai par katru LU cilvēku jums ir dokuments?

Anita K.: - Jā gan! Par visiem cilvēkiem, kas ir strādājuši vai mācīju-

šies Universitātē kopš 1945. gada, mums ir materiāli. Pie mums glabājas ļoti daudz pazīstamu cilvēku lietas, kuri studējuši LU. Piemēram, Ojāra Vācieša un Ludmilas Azarovas lieta. Daudzi izcili mūsu valsts cilvēki absolvējuši Latvijas Universitāti.

Vecās lietas jau ir tās interesantākās. Daudzi cilvēki ir nākuši atjaunot savas mantojuma tiesības, jo mums pat ir tādas izziņas no pagasta, ka vecākiem ir piederējis tik un tik zemes. Kopijas no šīm lietām pieņem attiecīgas tālākās iestādes.

Baiba O.: - Bija gadījums, kad cilvēks, padomju laikam sākoties, tika izslēgts no Universitātes tādēļ, ka nebija uzrādījis piederīgo zemi. Protams, ka viņa lietā, sakarā ar izslēgšanu tika ierakstīti dati, kuros bija norādīts pagasts, māja, cik hektāru zemes un kurā vietā piederējusi. Tagad, kad vajadzēja pierādījumus, izrādījās, ka nekur tādu dokumentu nebija, vienīgi mūsu arhīvā. Varējām palīdzēt!

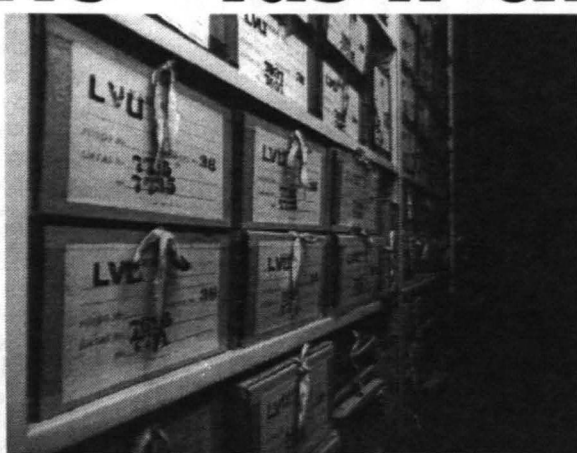
Anita K.: - Tajos laikos, iestājoties Universitātē bija jāaizpilda "smalka" anketa ar iespējamām ziņām par šo cilvēku. Pēc tam uz pagastu tika sūtīta vēstule, lai apstiprina šīs ziņas.

Kā jūs atnācāt strādāt uz arhīvu?

Anita K.: - Pēc vidusskolas stājos Vēstures un Filozofijas fakultātes dienas nodalījā, bet tur netiku konkursa dēļ, tad iestājos "vakarniekos" un vajadzēja meklēt darbu. Fakultātes dekāns man ieteica atnākt uz Universitātes kadru daļu un tur man piedāvāja divas iespējas - strādāt arhīvā vai kadru daļā. Es izvēlējos pirmo. Tā kopš 1977. gada esmu arhīva cilvēks.

Baiba O.: - Esmu no tiem, kuri izrādījās nevajadzīgi. Strādāju Mikroelektronikas institūtā. Visu mūžu biju strādājusi tehnisku darbu un tas man ļoti patika. Kad cilvēks pusgadu nesaņem algu, tad sāk domāt - ko darīt. Iznāca tā, ka šis arhīva darbs man kļuva par glābšanas riņķi bezizejas situācijā.

Anita K.: - Pirms tam Baibas kundzes meita strādāja kopā ar mani. Uzzināju, ka viņas mammai vajadzīgs darbs un taisni tajā brīdī man arhīvā

arī bija vajadzīgs darbinieks. Varu teikt, ka palaimējās mums abām.

Arhīvs - tā ir ļoti svarīga lieta Universitātē, vai ne?

Anita K.: - Gribas cerēt, ka tā tas ir. Cilvēkiem, kas ar to nesaskaras, tas šķiet maznozīmīgi. Cik tie dokumenti ir vērtīgi, saprot tikai tad, kad konkrētais dokuments ir vajadzīgs. Ja tas nav saglabājies - kāda tad ir nelaieme! Izrādās: kāds to nav saglabājis! Piemērs ir 80. gadi fakultātes. Tie lietvedības ziņā samērā "tukši", jo sākās brīvības un autonomijas laiki un cilvēkiem šķita, ka viņiem vairs nekas nav jāzina. Ne viņi rakstīja protokolus, ne darba gaitas atzīmēja. Viss notika tikai uz sarunu pamata un sarunu līmenī, ne rakstiski pierādot. Sekas mēs jutīsim vēlāk, kad vajadzēs kaut ko pierādīt par tiem laikiem, bet nevarēs to izdarīt, jo nebūs dokumentu.

Vai arhīva dati glabājas arī datoros?

Anita K.: - Šobrīd gan datorus pārsvarā izmantojam kā rakstāmašinas. Ceram, ka ar laiku tiks ieviesta kopējā Universitātes programma "LUIS", kura būs arī noderīga arhīvam. Varēsim to izmantot mūsu kartotēkas ieviešanai. Tas būs liels darbs, lai ievadītu visu informāciju datorā. Zinām to, ka mūsu automatizēšana notiks līdz 2001. gadam.

Pašlaik mums ir kartotēkas, pēc kurām arhīvā sameklējam vajadzīgos dokumentus. Būtu ideāli, ja cilvēks atnāktu, nosauktu savu vārdu, uzvārdu un mēs atrastu viņa dokumentus. Grūtības rodas tādēļ, ka cilvēki bieži vien nezina, kad viņi ir atskaitīti, daudzi pat nezina, kurā gadā viņi Universitātē pabeiguši. Atceras ap tuveni desmit gadu robežās. Taču ko-

pīgi galā tiekam!

Esat piedzīvojuši arī arhīva pāriešanu no LU galvenās mājas uz Kalēju ielu, tad atkal atpakaļ. Tas gan laikam ir ne pārāk patīkams darbs?

Anita K.: - Iedomājieties, ka vienā plauktā ir apmēram divas tonnas papīra. Mums šādu plauktu ir desmitiem. Mēs divatā esam pārstiepušas tonnām papīra.

Baiba O.: - Kad pārvācāmies no Kalēju ielas, pagāja pusotra gada, kamēr daudz maz visu sakārtojām. Tas ir milzīgs

Arhīva darbiniece Baiba Ozola

versitātes materiālu līdz 1945. gadam, jo 60. gados materiālus, kas saistīti ar pirmskara un Latvijas neatkarības periodu paņēma uz Valsts arhīvu. Tur bija ļoti interesantas lietas no Universitātes pirmsākumiem.

Vai ar Studentu informācijas centru jums ir cieša sadarbība?

Anita K.: - Mēs esam ļoti cieši saistīti un tādēļ mums ir jābūt vienā mājā! Pēc iestāšanās augstskolā, viņi studenta lietu glabā pie sevis apmēram divu gadus, pēc tam tās nonāk pie mums. Taču dažādas izziņas par studijām rakstām mēs.

Kas jums katrai ir šis darbs?

Anita K.: - Sākumā likās jocīgi, bet pa šiem gadiem esmu pieradusi. Citiem varbūt šis darbs šķiet neinteresants, bet tas, ka uz tieciet ar cilvēkiem, spēj viņiem palīdzēt, tas dod gandarījumu. Cilvēki "atsvaidzina" arī to monotono - darbu ar dokumentiem.

Tagad nevaru iedomāties, ko citu es varētu darīt. No 5. klases biju domājusi kļūt par vēsturietici. Par arhīvu es nesapņoju, jo gribēju kļūt par arheologi. Sāku šeit strādāt un pagaidām uz citu darbu netaisos.

Baiba O.: - Man arī gandarījums, kad cilvēks saka paldies un ir pateicīgs, ka ātri esam atraduši viņam nepieciešamo dokumentu.

Anita K.: - Tā ir bieži. Prieks, ka mums arī rektorātā ļaudis nāk pretim. Var rektoram J. Zaķim parakstu palūgt ārpus rindas, ja tas ir nepieciešams, lai cilvēkam vairs otrreiz tādēļ nav jābrauc šurp no laukiem. Tad apmeklētājs ir apmierināts un priecīgs. Gandarījums tiek arī mums. Tā tas ir!

MĀRA SADOVSKA

LU FAKULTĀTĒS

Neparasta diena Medicīnas fakultātes Anatomijas un histoloģijas katedrā bija 20. oktobris. Ar pirmā kursa studentiem tikās teoloģijas doktors Imants Kalniņš. Vispirms klātesošie noklausījās lekciju, bet pēc tam sekoja katedras anatomijas praktikumā iesvētīšana.

Teoloģijas fakultātes doktors, mācītājs Imants Kalniņš ilgus gadus strādājis Bostonā un Čikāgā, bijis slimnīcas kapelāns. Tiekoties ar topošajiem mediķiem, viņš runāja par to, kā sākot studijas, notiek saskare ar negaidītām lietām. Tā ir satikšanās ar slimā cilvēka ķermeni, ar neparasto slimnīcas atmosfēru, dažādām sajūtām, kad cilvēks mirst. Rodas jautājums - kur paliek cilvēka cieņa, ja satiekam viņu šādā situācijā? Viņš ir ar savu smagumu - slimību. Ārsta prasme un zināšanas nav domātas, lai nevajadzīgi aizkavētu aiziešanu no dzīves, bet lai kalpotu dzīvei un dzīvībai.

Cilvēks savas spējas var parādīt līdz brīdim, kad viņa dzīves loks noslēdzas. Gadās, ka atvēlētais laiks ir izšķiests nevajadzīgi un tad cilvēks vientuļi sagaida savu nāvi. Taču arī šādi mirušie ķermeņi var kalpot dzīvībai, var kalpot medicīnas attīstībai. Cilvēka ķermenim ir jāpieiet ar cieņu. Tās nav paliekas, bet organisms, kurš izdara palpojumu cilvēcei un dzīvībai.

Mācītājs runāja arī par to, ka cilvēka garīgā un miesīgā daļa nav atšķirtas. Viens kalpo otram un savstarpēji ie-

Ārstam jābūt stipram

spaidojas. Viņš pastāstīja kādu gadījumu no dzīves, kad strādājis Čikāgas slimnīcā. Ejot pirmās palīdzības istabas virzienā, viņš izdzirdējis klavieru skaņas. Ieejot istabā redzējis, ka tā ir pilna ar slimniekiem - cits braucamajā krēslā, cits pārsiets, bet pie klavierēm kāda darbiniece spēlējusi savā ritmā "Brīnišķīgo žēlastību". Spēlēt bijis kaut kas tik majestātisks un nomierinošs, ka visi klausījušies. Mācītājs jautājis ārstam par to, kas ir šī spēlētāja? Ārsts atbildējis, ka tas ir mūsu eņģelis Marija. Kad viņa spēlē un dzied, visiem kļūst labāk.

Uzrunas nobeigumā mācītājs Imants Kalniņš teica: "Dievs ienāk slimnīcā dažādos veidos. Viņš ienāk arī ar jums un ar visiem, kas grib palīdzēt."

Emocionāls brīdis bija praktikumā iesvētīšana, dega svečītes un mācītājs teica vārdus, kas svarīgi ir mācīties no mirušo cilvēku ķermeņiem, kad dzīvības gars to ir atstājis. Tādā veidā šeit redzam, ka cilvēka rokās nav dzīvības un nāves noslēpums. Cilvēku vada augstākais spēks - Dievs.

Mācītājs vēlēja Dieva svētību un klātbūtni studentu darbā un šajā telpā. Skanēja lūgšana.

Mediķiem nepieciešams garīgais līdzsvars

Pasākuma rīkotāja bija habilitētā medicīnas doktore profesore,

Anatomijas un histoloģijas katedras vadītāja Māra Pilmane. Jautāju viņai, kā radās doma par šādu pasākumu.

- Man vienmēr licies, ka kopš tā laika, kad pati mācījos, medicīnas studentiem tiek "apzagti". Stažējoties Skandināvijas un Austrālijas augstskolās, esmu redzējusi, ka roku rokā cieši sadarbojas garīdznieki - dvēseles gani un ārsti - miesas gani.

No savas pieredzes atceros, cik ļoti smags var būt pirmais mirklis, kad jauns cilvēks, kurš varbūt nekad agrāk līķi nav redzējis, sāk strādāt pie tā secēšanas vai preparēšanas. Tās var būt psiholoģiski smagas pārdomas, par ko jaunie kautrējas runāt. Jo līdz šim valdīja atziņa - katram jātiek galā ar sevi pašam. Ārzemēs tas ir citādi, jo ļoti plaši sadarbojas garīdznieki ar ārstiem. Garīdznieks parasti ir tas cilvēks, kurš pirms preparēšanas cikla sākšanas sagatavo jaunos ārstus un atbild uz daudziem jautājumiem. Piemēram, kur paliek dvēsele tādām cilvēkam, kuru secē, kāda ir Dieva un Baznīcas attieksme pret šīm lietām. Ja mēs varam dot šāda veida daudzpusīgas pārdomas studentiem, tad tas ir jādara. Viņiem dzīvībai būs tik daudz neparastu situāciju, ka bez garīgā līdzsvara viņi nevarēs iztikt. Ja viņi paši nebūs spēcīgi, viņi nevarēs palīdzēt pacientiem, kuri kliez, raud. Reizēm, ja kādam tēvam saki, ka viņa bērns ir neglābjami slim, viņš metas virsū mediķim ar dūrēm.

Ārsts - tā ir grūta profesija. Tādēļ studējot augstskolā, mums saviem studentiem ir jāpalīdz.

Vai tādēļ bija mācītāja Imanta Kalniņa lekcija?

- Jā, mēs vienojamies ar Teoloģijas fakultātes doktoru, ka viņš būs Medicīnas fakultātes studentu garīgais gans. Neuzbāzoties viņiem, bet tajā pašā laikā dodot jauku iespēju, ja ir kādi jautājumi, ko negribas uzdot mums, var izrunāties ar garīdznieku.

Kādēļ tika iesvētīts anatomijas praktikumā?

- Tā ir telpa, kurā notiek līķu preparācija. Grupa vienu līķi sadala pa reģioniem. Vieni preparē roku, otri - kāju. Tas ir smags un ilgstošs darbs, lai slāni pa slāni atsegtu muskuli jeb kaulu.

Mums ir laimējies, ka mūsu katedrā strādā lielisks lektors Miervaldis Kaminskis. Viņš ir viens no labākajiem balzamēšanas speciālistiem Latvijā. Zināšanas, ko viņš studentiem var dot preparācijā, ir vienkārši nenovērtējamas. Lieliski ir, ka anatomijas praktikumā ir ienākusi Dieva svētība un sā-

Imants Kalniņš lekcijā

kusies mūsu sadarbība ar garīdznieku. Arī studentiem šī diena bija kā tāds garīgais pacēlums, jo viņiem ir ļoti daudz jāamācās, reizēm gadās pagurt no visām tām zinībām, ko cenšamies dot. Ļoti svētīga šajā darbā ir kāda garīga lekcija. Viņiem nav jāpieņem tas, ko mēs dodam, bet ir jāzina, ka dzīvē var būt dažādas situācijas.

Jūsu novēlējums saviem studentiem?

- Visiem beigt Universitāti! Alkt pēc zināšanām. Laiks, kurā viņi strādās, būs nežēlīgs un ciets. Lai zināšanas, ko studentiem dodam, viņi neuztvertu ar pretestību, jo arī tad, kad esam bargi, patiesībā viņus mīlam un gribam, lai viņi būtu stipri. Ārstam jābūt ļoti stipram cilvēkam - kā fiziski, tā arī garīgi.

MĀRA SADOVSKA

DOMĀSIM KOPĀ

UNESCO konference par augstāko izglītību LU darbinieku acīm

Pasaule apspriež augstākās izglītības attīstību nākošajā gadsimtā

Vairāk nekā 4200 delegātu un viesu no 183 valstīm piedalījās Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) organizētajā Pasaules Augstākās izglītības konferencē, kas notika no 5. līdz 9. oktobrim Parīzē. UNESCO nams savās daudzajās apspriežu zālēs uzņēma līdz šim lielāko dalībnieku skaitu, to starp 115 valstu izglītības un augstākās izglītības ministrus, daudzu universitāšu rektoros, profesorus un docētājus, augstākās izglītības ekspertus, parlamentāriešus, arodbiedrību pārstāvjus, studentus, uzņēmējus no ekonomikas privātā un sabiedriskā sektora, kā arī starptautisko organizāciju pārstāvjus.

Konferencē piedalījās arī Latvijas delegācija Augstākās Izglītības padomes priekšsēdētājas prof. Baibas Rivžas vadībā, kas plenārsēdē nolāsīja ziņojumu par Latvijas AI stāvokli un perspektīvam.

Konferences tēma - "Augstākā izglītība XXI gadsimtā: nākotnes redzējums un darbība" deva iespēju piecu dienu ilgajās plenārsēdēs, tematiskajās debatēs, komisijās apspriest daudzus AI problēmjautājumus, kas vainagojās ar "Pasaules AI deklarācijas" un "Prioritāro uzdevumu AI izmaiņām un attīstību" pieņemšanu. Šie dokumenti nosaka AI reformu galvenos principus šodienas mainīgajā pasaulē. Šie konferences pieņemtie dokumenti balstās uz Vispārējo Cilvēktiesību deklarāciju, apstiprinot katru cilvēka tiesības piekļūt augstākajai izglītībai.

UNESCO uz šo konferenci bija mērķtiecīgi gatavojusies. Uzskatot, ka augstākā izglītība ir daļa no izglītības, ko cilvēks iegūst visas savas dzīves garumā, UNESCO jau iepriekš bija organizējusi vairākus pa-

saules izglītības forumus, piemēram, Pasaules konferenci "Izglītību - visiem!" 1990. gadā Taizemē, Starptautisko izglītības konferenci Ženēvā 1996. gadā "Skolotāja lomas nostiprināšana mūsdienu mainīgajā pasaulē", starptautisko konferenci Hamburgā 1997. gadā "Pieaugušo izglītība". Pēdējo divu gadu laikā UNESCO organizēja arī reģionālo konferenču sēriju par augstākās izglītības problēmām Havanā, Dakarā, Tokijā, Palermo, Beirūtā.

Konferences dalībnieku galvenie darba jautājumi bija - kā attīstīt AI trijos virzienos - iespēju paplašināšana piekļūšanai AI; AI pārvaldes uzlabošana un augstskolu piemērotības un kvalitātes bāzes; saišu nostiprināšana ar darba tirgu, kam pamatā būtu ilgtermiņa stratēģijas, kas nem vērā sabiedrības prasības un bezdarba problēmas.

Darbs konferencē tika organizēts vienlaicīgi vairākos līmeņos un bija ļoti saspringts; notika četru komisiju (to saīsinātie nosaukumi ir šādi: Aktualitāte, Kvalitāte, Pārvalde un finansēšana, Starptautiskā sadarbība) sēdes. Pēcpusdienas darbs noritēja plenārsēžu veidā un vienlaicīgi trijās tematiskās debašu grupās (AI un attīstība; Jaunie ceļi un inovācijas AI; AI, kultūra un sabiedrība) un katrā grupā notika četras sēdes par dažādām tēmām (Darba tirgus prasības; AI un nepārtrauktā cilvēces attīstība; Ko dod AI nacionālajai un reģionālajai attīstībai; AI akadēmiskā personāla attīstība; AI un jaunā sabiedrība: studentu redzējums; No tradicionālā uz virtuālo: jaunās informācijas tehnoloģijas; AI un zinātniskais darbs; AI vieta visā izglītības sistēmā; Sievietes un AI; Kultūras varas mobilizācija AI; Autonomija, sociālā atbildība un akadēmiskā brīvība). UNESCO namā bija izvērsti dau-

zdu starptautisko, reģionālo un nacionālo izglītības, zinātnes un kultūras organizāciju, izglītības izdevniecību, dažādu fondu un firmu informatīvie stendi.

Pēdējās konferences dienas rīta cēlienā tika apkopoti un nostrādāti beigu dokumenti, kā arī notika vairākas apaļo galdu tematiskas diskusijas, bet pēcpusdienā pārpildītajā UNESCO lielajā konferenču zālē notika Pasaules deklarācijas par AI uzdevumiem un Prioritāro darbu plāns izglītībai XXI gadsimtā, kas satur konkrētus priekšlikumus un rekomendācijas.

Šajā tsajā informatīvajā rakstā nav iespējams parādīt nedz konferences atmosfēru, nedz tās labās un sliktās puses. Konferences rezultātu izvērtēšanas darbs vēl ir priekšā, bet sākumā ir jādodom par tās daudzo materiālu izplatīšanu. Pagaidām mūsu rīcībā ir darba materiāli, kas tika izplatīti konferences gaitā un noslēguma dokumentu projektu teksti. Parasti UNESCO pēc šāda veida pasauļes forumiem gatavo un izdod materiālu krājumus, kas būtu pieejami pēc to publicēšanas UNESCO Latvijas Nacionālajā komisijā. Pagaidām tur ir pieejami UNESCO informatīvie biļeteni par konferences gaitu un rezultātiem, kurus UNESCO LNK Sekretariāts var izsūtīt interesentiem. **Sazināties var pa tālr. 7325109 vai pa E-pastu: unesco@latnet.lv, pa faksu - 7222762.**

Konferences materiāli ir pieejami arī Internetā - www.unesco.org.

JĀNIS SĪKSTULIS,
UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas ģenerālsekretārs, LU docents

Ikviens tiesības iegūt izglītību

Konferencē piedalījās vairāk nekā četri tūkstoši dalībnieku, kuri pārstāvēja 183 valstis, arī Latviju. Latviju pārstāvēja septiņi delegāti, divi no tiem - Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību - tās Padomes priekšsēdētāja Astrīda Harbacēviča un LU Arodkomitejas priekšsēdētāja, Filoloģijas fakultātes pasniedzēja SOLVEIGA SKOTELE, kurai lūdzu mazliet vairāk pastāstīt par konferences norisi.

- Kā noritēja konferences darbs?

Paralēli plenārsēdēm, kurās piedalījās ministri un delegāciju vadītāji, darbs noritēja četras komisijās - vairākās tematiskajās grupās, apaļajos galdos u. c. organizatoriskajās struktūrās.

- Kādas galvenās problēmas tika apspriestas?

Konference novērtēja augstākās izglītības situāciju reģionālā kontekstā un iezīmēja kopīgas problēmas. Panmatzīņas ir izteiktas divos dokumentos: deklarācijā par XXI gadsimta augstāko izglītību un darbības plānā par augstākās izglītības reformu un attīstību.

Apspriežamo problēmu saturiskā un organizatoriskā daudzveidība un vienlaicība atļāva būt klāt un līdzdarboties tikai atsevišķos pasākumos, bet arī tas kopumā deva gandarījumu un, ja ne vienmēr jaunas atziņas, tad apstiprinājumu tam, ka pasaules mēroga problēmas nav svešas arī mums.

- Kādas atziņas ieguvāt?

To ir daudz, dažas no tām:

Universitātei ir jāizmainās, to pra-

sa sabiedrības attīstība. Savukārt pati augstākā izglītība ir kā sabiedrības attīstības faktors. Ir jādod adekvāta izglītība. Kritērijiem jāatbilst kultūras attīstības vajadzībām, augstākajai izglītībai jāveicina kultūru plurālisms, ņemot vērā nacionālo specifiku.

Augstākā izglītība ir ikviena tiesības, nevis greznība - tai jābūt pieejamai visiem - neatkarīgi no vecuma, tautības, ekonomiskajiem un sociālajiem faktoriem. Vienīgā prasība - attiecīga iepriekšējā izglītība. Pāreja no tradicionālās uz virtuālo augstāko izglītību. Tehnoloģija dod pieeju šai izglītībai tur, kur nav augstākās izglītības iestāžu.

Var tikt piesaistīti privātā sektora līdzekļi, taču nedrīkst mazināties valsts loma. Valstij jāseko augstākās izglītības finansēšanas procesam, lai nemazinātos vienlīdzība pieejā.

Partnerība un starptautiskā sadarbība paaugstina kvalitāti.

Daudzpusīgas bija diskusijas par akadēmisko brīvību, par pasniedzēju statusu. Tika nolemts izveidot patstāvīgu grupu šai jautājumā un pieņemt hartu par akadēmisko brīvību.

- Vai šajā konferencē piedalījās arī studenti un kādas bija viņu prasības?

Konferencē piedalījās vairāk nekā 300 studentu no 100 valstīm. Viņu galvenās prasības bija: brīva pieeja augstākajai izglītībai, izglītības finansēšanā galvenā loma jāspēlē valstij; augstskolu autonomija; studentu pilnvērtīga līdzdalība visu to augstākās izglītības institūciju darbībā, kas pieņem lēmumus u. c., bet galvenais - studenti ir augstākās izglītības partneri, nevis klienti.

ZANDA REINFELDE,
Filoloģijas fakultātes studente

SVEICAM

Stipendiju konkursa uzvarētāji

Sveicam LU studentus, kuri ir uzvarējuši stipendiju konkursā 1998./99. m. g. 1. semestrī:

Fizikas un matemātikas fakultātē studenti - Artūrs Pēdītis, Tīmurs Mihailovs, Maksims Kravcovs, Anastasija Ligutu, maģistrantus - Maratu Golovkinu, Girtu Lindi, Kārli Freivaldu, Mārtiņu Freivaldu, Mārtiņu Gilu, Artūru Bulmani, Edgaru Skudru.

Kīmijas fakultātē maģistrantus - Raiņu Zalubovski, Inesi Lūsi.

Bioloģijas fakultātē studenti - Dainu Galaktionovu, maģistranti - Daci Ofkanti.

Ekonomikas un vadības fakultātē

studentus - Normundu Bernupu, Bernhofu, Inesi Rasnaci, Ronaldu Fišeru, maģistrantu - Sergeju Babuškinu.

Vēstures un filozofijas fakultātē studenti - Līgu Magdaļenoku.

Filoloģijas fakultātē maģistrantu - Arti Eglīti.

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē maģistranti - Solvitu Jermacāni, Dāvi Grubertu.

Konkursu sponsorējuši a/s "Datī", a/s "SWH Rīga", Va/s "Latvijas dzelzceļš", a/s "Grindeks", a/s "Dieņa", Latvijas vides aizsardzības fonds, Krištopana ģimenes fonds.

LIF MĒRĶPROGRAMMA "IZGLĪTĪBAI, ZINĀTNEI UN KULTŪRAI"

STIPENDIJAS

Vācijas akadēmiskā apmaiņas dienesta (DAAD) stipendiju piedāvājums

Vācijas Akadēmiskais apmaiņas dienests ir Vācijas augstskolu organizācija, kuras uzdevums ir veicināt zinātnisko sadarbību starp Vācijas un citu valstu augstskolām. Ik gadus DAAD piešķir stipendijas studijām vai zinātnisku pētījumu veikšanai Vācijā.

Arī šogad Latvijas studentiem un zinātniekiem iespējams pieteikties uz DAAD stipendijām 1999./2000. m. g. Jāievēro, ka no visiem pretendentiem tiek prasītas ļoti labas vācu valodas zināšanas, izņemot tos stipendiju veidus, kur norādīts savādāk.

Stipendiātu vecums stipendijas sākšanās brīdī nedrīkst pārsniegt 32 gadus.

Stipendiju veidi:
* **Gada stipendijas padziļinātām studijām (Vertiefungsstudium)**

Pretendēt var jebkuras specialitātes maģistrantūras studenti un maģistrantūras absolventi, t. sk. doktoranti.

Inženierzinātņu un dabaszinātņu pārstāvjiem pieļaujamas arī ļoti labas angļu valodas zināšanas.

Pieteikšanās termiņš: 03.11.1998.

* **Gada stipendijas papildu kvalifikācijas iegūšanai (Aufbaustudium)**

Pretendēt var jebkuras specialitātes maģistrantūras studenti un maģistrantūras absolventi.

Pieteikšanās termiņš: 03.11.1998.

* **Gada stipendijas doktorantūras uzsākšanai**

Pretendēt var jebkuras specialitātes maģistrantūras absolventi un maģistrantūras pēdējā kursa studenti.

Pieteikšanās termiņš: 03.11.1998.

* **Semestra stipendijas ģermānistikas studijām**

Pretendēt var vācu filoloģijas vai "Deutsch als Fremdsprache" studenti, kuri pieteikšanās brīdī mācās 2. vai 3. kursā.

Pieteikšanās termiņš: 04.11.1998.

* **Stipendijas bakalaura/maģistra darba izstrādāšanai ģermānistikā/"Deutsch als Fremdsprache"** (1 - 3 mēneši)

Pretendēt var vācu filoloģijas vai "Deutsch als Fremdsprache" 3. kursa vai 1. kursa maģistrantūras studenti.

Pieteikšanās termiņš: 04.11.1998.

* **Stipendijas zinātniskā pētījuma veikšanai (1 - 6 mēneši)**

Pretendēt var augsti kvalificēti visu specialitāšu maģistrantūras absolventi un doktoranti, kuri strādā augstskolās/zinātniskajās institūtos.

Pretendenti pieļaujamas arī ļoti labas angļu valodas zināšanas.

Pieteikšanās termiņš: 05.11.1998.

* **Stipendijas augstskolu vasaras kursiem (1 mēnesis)**

Pretendēt var humanitāro un sabiedrisko zinātņu studenti/ augstskolu mācībspēki/zinātniskie līdzstrād-

nieki. Šī stipendija netiek piešķirta skolotājiem un 1. kursa studentiem.

Pieteikšanās termiņš: 05.11.1998.

* **Uzturēšanās Vācijā zinātnisku pētījumu nolūkos (1 - 3 mēneši)**

Pretendēt var zinātnieki - jebkuras nozares zinātņu doktori, kuri strādā augstskolās/zinātniskajās institūtos. Pretendentiem pieļaujamas arī ļoti labas angļu valodas zināšanas.

Vecuma ierobežojums: 50 gadi.

Pieteikšanās termiņš: 06.11.1998.

* **Grupu braucieni**

Informācija un pieteikšanās Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecībā Rīgā.

Plašāka informācija un pieteikšanās Latvijas Zinātnes padomē:

Māra Sņikere

Zinātnes Starptautiskās koordinācijas centrs

Kaļķu iela 1 - 322, LV 1658 Rīga

tālr. 7089313, fax: 7820094

Pieņemšanas laiki:

otrdien plkst. 15 - 17

trešdien plkst. 10 - 12

ceturtdien plkst. 15 - 17

Informācija saņemama arī Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecībā:

Stefan Kruschke

Vācijas Federatīvās Republikas vēstniecība

Raiņa bulvāris 14, LV 1050 Rīga

Tālr. 7820213 un 7229096,

fax: 7820223

Cambridge Colleges Hospitality Scheme

Cambridge University in conjunction with the British Council and the Open Society Institute invite applications from scholars from selected countries including Latvia. **Scholars will be post doctoral or equivalent status and will be university teachers or members of research institutes who wish to work in Cambridge libraries or consult a Cambridge specialist in their subjects.** The programme includes one month visit during the summer month (July - September) in one of the Cambridge Colleges with free single accommodation and meals plus allowances for personal expenses and library, books and Xeroxing fees.

Applicants must have a good knowledge of spoken English.

Priority will be given to those involved in a specific research where a contact with a Cambridge academic has been established or will improve the quality of the research, or working on a specific projects such as a book or a new courses of lectures.

Details and application forms can be obtained from the **Soros Foundation - Latvia Educational Advising Center, Raiņa bulv. 19, room 243, from 2. p. m. - 5. p. m.**

Completed application forms and copy must be returned to this address by 10 November.

THE SOROS FOUNDATION LATVIA

MĒS PIE VIŅIEM

Varbūt Vašingtonā citādāk domā un zina jo tieši, kas ir latvieši

(Nobeigums. Sākums "UA" nr. 3)

Vašingtonas tilts. Rotaļas ar visu tautību bērniem. J. Zalāna foto

Pa vidu visiem citiem lie-
liem amatniekiem, arī mēs rādām,
ko protam. Meitenes, daiļamata
meistars Ilgas Madres teltī ņirbi-
na rokdarbus - auž celu jostas un
ada zeķes. Ilmārs pin klūgu grozu.
Amatu pratējiem skatītāju netrūkst.

Turpbraucot amatniekiem
gan bija grūtības ar līdzņemamā
materiāla definēšanu muitniekiem
saprota valodā. Biju klāt komis-
kā brīdī Londonas muitā. Muitnie-
kiem šķiet aizdomīgas puīšu mel-
nās platmales, tādēļ viņi palūkojas,
vai tajās nav kas paslēpts. Uzrādot
kabatu saturu, pie Valda starp vi-
sām citām noderīgām lietām atrod
arī šļirci. Īpašnieks skaidro, ka ir
amatnieks un šļircē tiek glabāta te-
pe koka līmēšanai. Muitniekam šis
arguments neliekas pārliecinošs un
viņš lūdz parādīt rokas. Pūsis at-
locījās piedurknes, rāda tīras vēnas.
Lūk!

Vašingtonā Valdis paspēj
izgatavot trīs šūpuļus. Viens šūpu-
lītis ar rakstainām jostām iekārtis
kokā. Tajā tiek šūpota latviešu
trimdas meitenīte Ilga.

Caur mūsu Veco Rīgas ro-
taļu tiltu nāk daudznozāciju Ameri-
kas bērni. Jāslavē par centību ma-
zie nēģerbērni, kuri uz mūsu rota-
ļām nāk veselām bērnu dārzā gru-
piņām un, lai gan nobijušies, lab-
prāt nāk piedalīties rotaļās, dejas
un lekšanā uz skalīem. Festivāla
vadība ieinteresējās par latviešu
spēlēm ar tālejošu mērķi. Uz 2000.
gadā paredzēto bērnu rotaļu un
spēļu festivālu tiks aicināti arī Lat-
vijas bērni, lai rādītu, kā pie mums
spēlējas ar pašdarinātām rotaļlie-
tām.

Mazos cilvēkus mēs aici-
nām rotaļās, bet lielos lūdzam de-
jot. Jāņu dienā tiek apdejojti, izdan-
cināti un ar vaināgiem appuškoti
visi koncerta laukumā esošie Jāņi,
Johani un Džoni.

Katru vakaru festivāla vie-
tā notiek dejas. Katras zemes pārstā-
vjai spēlē savas dejas apmēram
stundu. Dejo visi. Nav nekāds jau-
numa, ka savu kaimiņu dejas nav
problēmu iemācīties baltiešiem.
Šeit esam iepriecināti, ka mūsu de-
jas labprāt dejo arī amerikāņi. Ja
soļi par sarežģītiem, dejas tiek vienkār-
šota. Visās mūsu programmās
tiek atvēlēts brīdis, kad "dancojo-
šajiem lūgt nedancojošos". Eiropas
tautu pārstāvjiem samērā viegli
uztvert Baltijas tautu folkloru un
izdejojot līdz tautas dejām. Ievēro-
jam, ka daudzi skatītāji uz mūsu sa-
rikojumiem nāk vairākkārt, iespē-
jams tādēļ, lai varētu arī kopā pa-
dejojot. Dandaru puīšiem ir piekri-
šana, jo viņus steidzas uzlūgt arī
pusmūža gājuma daiļā dzimuma
pārstāves. Bet kādam vecākam vi-
ram acīs aizkustinājuma asaras pēc

dejas, kurā latviešu meitene, ar vi-
ņu dejojama, dzied līdz ar vār-
dus. Skaistums nav iztulkojams.

Atzišos vienā no saviem
savdabīgajiem piedzīvojumiem,
kādas var pieredzēt tikai dejojot.
Igaņu deju sarīkojumā mani uz-
lūdz itin stalts un ņiprs vīrs krietni
labākajos gados. Serbs. Dejojām
igaņu valsī un polku, onkulītis iz-
rādās veikls dejojājs. Sadejojamies
un sākam improvizēt, virpuļojot
viens otram apkārt, jauktā Eiropas
dienvīdu un ziemeļu tautu stilā.
Viņš zināja tik interesantus satvē-
rienus! Un tad ir mazsvarīgi, cik
gadu tavam partnerim, un kādā va-
lodā viņš runā. Par savu tautu var
runāt arī dejas valodā, kura mums,
latviešiem, ir tik bagāta.

"Dandari" tiek ievēroti un
uzaicināti uz kontrdanču klubu.
Parka deju zāle atrodas romantiskā
vietā ārpus pilsētas, kurp ejot caur
parku, ceļu apgaismo spīguļojoši
jāņtārpīņi. Šo klubu par saviem lī-
dzekļiem uztur tā dalībnieki. Pašu
izremontētājā parka deju zālē at-
stāta senuma sajūta. Sienas aplū-
pušas, bet parkets gluds. Spēlē an-
samblītis. Deju vadītājs pie mikro-
fona māca deju, nosaucot tūres.
Danču klubā brīvdienas vakaros
kontrdejas nāk mācīties un uzde-
jot raiba publika vecumā no četr-
desmit līdz sešdesmit gadiem. Ļau-
dis, kas apmeklē klubu nav vien-
kārši amerikāņi, - katrs atceras sa-
vas saknes - īru, skandināvu, angļu,
čehu, bulgāru. Šie ļaudis ir tik
dažādi pēc izskata un daudzveidī-
gā gērbšanās stila. Taču zināma
konsekvenca tiek ievērota. Dāmas
ģērbušās svārkos un kleitās, kas de-
jojot brīžiem noplīvo pikantā vi-
nī. Vīrieši nāk tikai biksēs, izņē-
mot vienu, kurš tērpiēs īsā bruncī-
tī. Visiem ir speciāli, ērti deju ap-
avi. Šeit ērti jūtas arī sešdesmitga-
dīgs bārdainis, īsts metālists ar ķē-
dītēm un lakatiņu ap galvu.

Sarīkojumā dejo Ziemeļ-
amerikas kantrdejas un pa reizei
arī eiropiešu kontrdejas jeb kadri-
ļas. Dejo divās rindās, vienu otram
pretī. No malas šķiet, ka vijas ar
partneru maiņām ir galīgi neizpro-
tamas, bet dejojot kļūst gandrīz
garlaicīgi. Mēs šajā reizē rādām
latviešu pāru dejas - Rucavas "Mu-
gurdanci" un citas. Amerikāņi ir ie-
interesēti, jo viņi pāru dejas pazīst
salīdzinoši maz un labprāt dejo lī-
dzi. Kas mūs vieno vieno šajā si-
tuācijā? Laikam jau tā ir vienrei-
zējā atraisītība, ko sniedz tautas de-
ja ar savu vienkāršību un reizē
smalkumu. Pirms visu triju Balti-
jas valstu kopīgās - Dziesmotās re-
volūcijas programmas rodas problēma
par valsts karoga klātbūtni šajā
koncertā (Amerikas pusei tā šķiet
politiskās ētikas aizskaršana

attiecībā uz valstī dzīvojošajiem
cittautiešiem). Dainis Stalts pasa-
ka, ka karogam jābūt un nevienam
neienāk prātā to apšaubīt. Atmos-
dziesmas dziedam no visas sirds,
ar pilnu krūti, kā toreiz, pirms des-
mit gadiem. Un cik labi, ka te klāt
ir ļaudis, kas Latvijas karogu iz-
nesa tautā toreiz, un joprojām ne-
atsakās no saviem principiem.

Amerikā jau skolā visiem
iemāca cienīt un mīlēt savas valsts
simbolus. Amerikāņi savu karogu
tik tiešām mīl. Lai arī šī mīlestība
dažreiz izpaustos tik savdabīgi, kā
to redzējam Amerikas Neatkarības
svētkos, kad pilsoņi savu karogu ne
tikai nes rokā, bet arī velk mugurā
(kā bikses) un kā lakatiņu apsien
ap basas kājas potīti.

Tradicionālā kultūra ir pie-
vilcīga kā situācijas kultūra. "Skandī-
nieku" sievas katram brīdim at-
rod piemērotu dziesmu un katru
dziesmu piemēro katram brīdim.
Tautasdziesmām rodas jauni teksti,
kur neiztrūkstoši ieskanas arī Va-
šingtonas vārds. Svētīga bija pabū-
šana kopā ar latviešu folkloras au-
toritātēm, kas patiesībā ir sirsnīgi,
mīļi un atraisīti cilvēki. Cik dzīvas
sejas ir skandināviem tai brīdī, kad
viņas dzied!

Bez dziesmas nevar arī ap-
ēst rožainos krabjus hotela balko-
nā. Šis balkons varbūt reizi pa
simts gadiem piedzīvo to, ka lat-
viešu jaunieši tur dejo tautas dejas.
Nerimstošajā dziesmu un deju ri-
tējumā, brīžiem rodas pasakas sa-
jūta. *Kaut vai tādēļ, ka tu dziedī
saulei, kas šeit brauc pa debesju
maņu otu pusi. Ieva uz manu jautā-
jumu par iespaidīgāko Amerikā re-
dzēto atzina okeānu. Tā piekraste
daudz neatšķiras no mūsu jūriņas.
Tikai viņi lielāki. Te pludmalē jau-
nieši dejo "Dvieļu deju" - peldkos-
tīmos, ar frotē dvieļiem. Piekras-
tes kazenāju ogas ir nogatavojušās
saldas un pēc hotelī sniegtajiem
Sniegbaltītes āboliem šķiet kā Die-
va dāvana. Māšiņas nogāja mežā
ogu palasīt, pieēdās gardu muti un
mežā aizmaldījās. Neatrada papar-
des, bet zeltziedu kaktusu. No jūri-
ņas izpeldēja div' dzeltenī kumeli-
ņi... Isti, mežonīgi savvaļas zirgi.*
Amerikas kolonisti piekrastes pla-
vās ieviesuši savvaļas ponijus ar
dzeltenām krēpēm, kas nebūt nav
mežonīgi (kā teiktis ceļmalas brīdī-
nājumos), bet labprāt padraudzējas
ar tūristiem, slaiستoties gar mašī-
nām un cerot uz kādu kārumiņu.

Vašingtonas ielas malā rīta
agrumā sēž nevis trejdeviņi bundzī-
nieki, bet kāds melnādainis puisis
bungo uz vairākiem otrādi apgāz-
tiem plastmasas spaiņu dibieniem,
un tā tik tiešām ir folklorā.

Daudzi trimdas latvieši nāk
uz mūsu sarīkojumiem. Īpaši liels

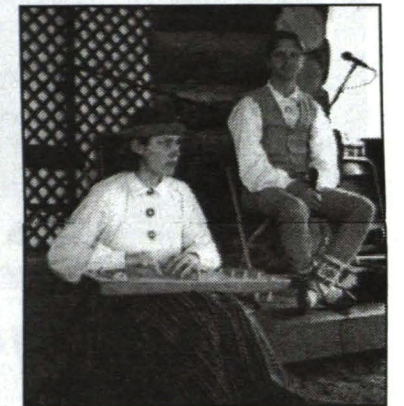
Tā vizina muzikantus. Pie stūres - "Dandaru" vecbiedrs Guntis Kalniņš, šoreiz kā festivāla dalībnieks

pieplūdums ir Jāņu dienas vakarā,
kad uz sadancošanu pie ugunsкура
sanāk liels pulks lietuviešu, igau-
ņu un latviešu. Latvieši nāk ar Jā-
ņu vaināgiem. Uz svētkiem. Mīļi ir
tas, ka pēc sarīkojumiem skatītāji
nāk ar mums aprunāties, iepazīties
un pateikties, - latvieši, amerikāņi
un trimdas lietuvieši, kuri sajutuši
kādu netveramu, vārdos nedefinē-
jamu mūsu tautu kultūru kopību.
Mani interesē tas, kā latviešu folk-
loras priekšnesumus uztver klaida
latvieši, kuri no Latvijas aizbrau-
kuši kara gados un jaunieši, kuriem
varētu būt citāds priekšstats par lat-
viešu tradicionālās kultūras izpil-
dījuma stilu. Ievēroju, ka vairākus
koncertus apmeklēja sirmā kundze.
Irena Karule, ievērojamā valodnie-
ka Konstantīna Karuļa sieva. Viņa
ir tā, kas gadiem sveicinājusi visus
latviešus radio "Amerikas Balss"
ēterā un arī pašlaik par latviešu ak-
tīvitātēm raksta laikrakstā "Nujor-
kas Laiks". Vaicāju viņai, vai mū-
su sniegums stila ziņā ļoti atšķiras
no tā, kas bija Latvijā pirms piec-
desmit gadiem. Viņa te atšķirības
nesaskata. Labi, ka latvieši savas
dziesmas lielumu atzīst visur, kur
satikušies un nestrīdas par to, cik
skaļi vai rimti tās dziedamas. Jā-
teic, ka stabili popularitāti tai pu-
sē jau agrāk ieguvuši "Skandinā-
ki" un Staltu ģimene.

Brīvajos brīžos ejam aplū-
kot Smitsonu muzeju bagātības.
Ļoti pievilcīgas ir Āfrikas un Ameri-
kas seno kultūru ekspozīcijas.
Muzeji ir īsta seno un mūsdienu
kultūras Bābele. Ekspozīti klusē,
bet apmeklētāji runā visās pasaules
valodās. Tādi kā no mātes Lat-
vijas miesām nākuši - tautas tērpos
klimstam pa muzeju. Jokojamies,
ka esam dzīvie ekspozīti. Festivā-
la vietā mūsējiem dažkārt vaicāja,
vai mūsu zemē tiešām staigā bie-
zajos vilnas tērpos. Un tu domā,

kas tu esi - profesionāls tautietis,
ekspoznāts vai īpašs cilvēks? Vis-
pirms - cilvēks. Folklorā pievelk ar
siltumu un mīlumu, kas nāk no te-
vis paša kā cilvēka. Un tas izdodas
tikai tad, ja esi atvērts pret sevi un
savas tautas kultūras bagātībām.

ELĪNA KŪLA-BRAŽE

Par visu pārdomā "Dandaru" vadītājs Ernests Spīcs

Pateicības

Laikā no 1. līdz 6. maijam Latvi-
jā, Jūrmalā notika Pasaules skolēnu
čempionāti orientēšanās sportā un
vieglatlētikā - krosā. Čempionātā
piedalījās 865 dalībnieki no 21
valsts, tai skaitā skolēnu komandas
no Austrālijas, Ķīnas, Kanādas, Ma-
rokas, Tunisijas u. c.

Pasaules čempionāta laikā sacen-
sību dalībniekiem tika nodrošināta
arī kultūras programma.

Latvijas skolu sporta federācija -
Pasaules čempionātu organizētāja iz-
saka vislielāko pateicību Latvijas
Universitātes folkloras kopai "Dan-
dari" un tās vadītājam E. Spīcam par
atsaucību, kuplinoš Pasaules čempio-
nāta dalībnieku "Draudzības vakaru"
4. maijā, sniedzot lielisku program-
mu un iepazīstinot tās dalībniekus ar
Latvijas folkloras tradīcijām.

Pateicībā,
Latvijas skolu sporta federāci-
jas prezidents I. Zanders

Brīnumainā iespēja piedalīties
Smitsonu institūta rīkotajā Tautas
tradicionālās kultūras festivālā Va-
šingtonā "Dandariem" radās, patei-
coties daudzu jo daudzu cilvēku pū-
lēm.

No ASV puses lielāko ieguldīju-
mu deva Amerikas valdība. Smitso-
nu institūts, latviešu kopiena Ame-
rikā un daudzie, daudzie brīvprātī-
gie. No mūsu valsts puses lielāko ie-
guldījumu deva Kultūras ministrija,
Latvijas vēstniecība Vašingtonā, Lat-
vijas Universitāte un daudzie "Dan-
dari" draugi un atbalstītāji.

Pateicamies savai Alma mater un
mūsu rektoram, prof. Jurim Zaķim
personīgi!

Jūsu "Dandari"

Raksta autore Elina Vašingtonas vidiņā, vārtu staba galiņā

SLUDINĀJUMI, INFORMĀCIJA, REKLĀMA

Apsveicu

docenti Ināru Kraukli jubilejā!
Vēlu viņai virišķību un dzīvesprieku
gan darbā, gan personīgajā dzīvē!
Šobrīd docente man ir ne tikai psihologs
un palīgs, bet arī draugs, kas iedvesmo
dzīvot!

Olga Kapitonova,
LU Pedagoģijas un psiholoģijas
institūta studente,
I grupas invalīde

Jauniešu kamerkoris "Vecrīga" aicina uz koncertu "Mīlas dziesmas Rīgai" Dailes teātra Mazajā zālē 5. novembrī plkst. 18.30. Solisti - jaunās teātru zvaigznes - Artūrs Skrastiņš, Dainis Gaidelis, Ivars Stonins, Guna Zariņa, Dace Vītola, Inta Jansone.
Koncerta pirmajā daļā uzstāsies horeogrāfisko miniatūru ansamblis "Vecrīga". Biļetes stundu pirms koncerta būs nopērkamas teātrī.

Jauno dalībnieku
uzņemšana -
konkurss

4. novembrī pl. 18⁰⁰
TLMS "VĀPE"
darbnīcā
Raiņa bulvārī 19
18. telpā

KONKURSI

"Universitātes Avīze" atsāk jauko tradīciju rīkot kinokonkursu "BRĪVBILETE UZ KINO". Šoreiz mūsu sadarbība būs ar kinoteātriem "Daile" un "Oskars".

No 30. oktobra "Dailē" sāks demonstrēt filmu "Uzmanību! Durvis aizveras!" (p. 14.15, 16.30, 18.45; d.d. 14.15, 16.30, 18.45, 21; s., sv. 12, 14.15, 16.30, 18.45), bet no 6. novembra "Oskarā" "Ideāla slepkavība" (p. 13.30, 16, 18.30, 21; d.d. 13.30, 16, 18.30, 21; s., sv. 11, 13.30, 16, 18.30, 21).

Filmas "Uzmanību! Durvis aizveras!" sižets vēsta, ka cilvēka liktenis nav iepriekš paredzams. Visniecīgākā nejausība var pilnībā izmainīt visu turpmāko dzīvi. Tik nopietnas pārdomas kļuvušas par pamatu jautrai komēdijai, kuras galvenā varone Elena stāv atvērtu metro vagona durvju priekšā. Viņa var pa tām ieiet - tad notikumi risināsies pēc vienas shēmas, bet var arī palikt uz perona - tad viss būs gluži citādi. Kopā ar Eleni mēs uzzinām, kā būtu abos gadījumos.

Savukārt filmā "Ideāla slepkavība" galvenie varoņi ir trīs, kuri veido vienu trijstūri. Bagāts un veselīgs vīrs. Inteliģenta, skaista jauna sieviete, kuru viņš apprecējis.

Viņas dvēseliskais un pievilcīgais mīļākais. Neapšaubāmi, bīstama kombinācija. Iespējams, ka nāvējoša...

Bet tagad konkursa jautājumi, uz kuriem jāatbild līdz 5. novembrim. Atbildes sūtiet vai nesiet uz Raiņa bulv. 19 -

Kadrs no filmas "Ideāla slepkavība"

136.telpu. Foajē pa labi blakus telefonu automātiem atrodama "UA" pastkastīte.

1. Kā sauc filmu, kurā Gvineta Paltrova filmējās kopā ar savu bijušo mīļoto Bredu Pitu?

- a) "Septiņi",
b) "Sātana advokāts",
c) "Slepenās lietas".

2. Kādās filmās "Uzmanību! Durvis aizveras!" režisors Pīters Hovits piedalījies kā aktieris?

- a) "Kādas mātes dēls",
b) "Tēva vārdā",
c) "Džekija Brauna".

3. Par kuru no nosauktajām filmām Maikls Duglass saņēma pirmo "Oskaru" tieši kā aktieris?

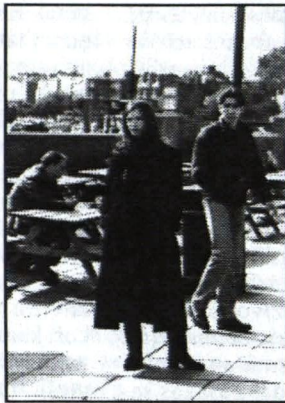
- a) "Pamatinstinkts",
b) "Losandželosa - konfidenciali",
c) "Volstrīta".

4. Cik gadu jubileju šogad kinoforuma "Arsenāls" ietvaros svinēja Sergejam Eizenšteinam?

- a) 150 gadu jubileju,
b) 110,
c) 100.

5. Pēc kāda rakstnieka romāna motīviem tika uzņemta filma "Lielās cerības" ar Gvīnetu Paltrovu galvenajā lomā?

- a) Džovanni Bokačo,
b) Čarlza Dikensa,
c) Nikolaja Gogoļa.

Kadrs no filmas "Uzmanību! Durvis aizveras!"

Sveiki, kinomīļi

MUZIKĀLAIS KONKURSS AR "RANDOMU"

Baltijas lielākā muzikālā veikala "Randoms" konkurss (veikala adrese: Kaļķu ielā 4, tālr. 7-225212)

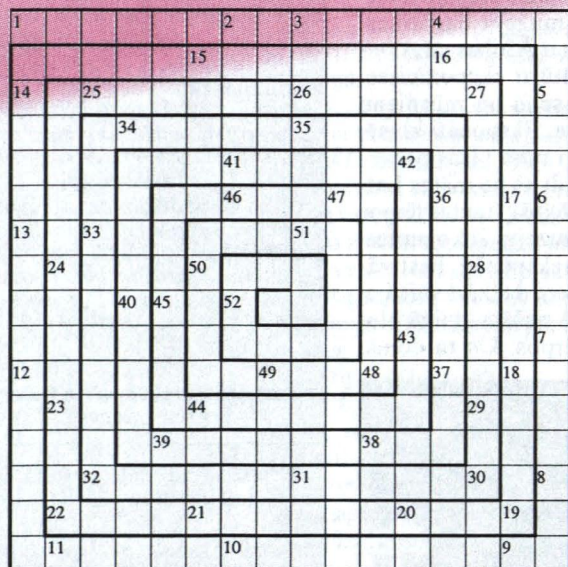
- Nosauciet īsto *Marylyn Manson* vārdu!
- Kādās trīs grupas dibināja *The Yardbirds* ģitāristi pēc aiziešanas?
- Kāds bija pirmais grupas *Black Sabbath* nosaukums?
- Kādā pazīstamajā grupā sākumā sastāvēja *Megadeth* līderis *Dave Mustaine*?

5. Kāda bija *Gene Simmons* profesija, pirms viņš pievienojās grupai *Kiss*?

Tas, kurš pirmais pareizi atbildēs uz šiem pieciem jautājumiem, saņems dāvanu - jebkuru kompaktdisku no "Randoms".

Atbildes nest vai sūtīt uz "UA" redakciju līdz 11. novembrim.

PALAUZI GALVU

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījusi SANDRA IKSTENA

- Tālskatis ar diviem stobriem.
- Dzīvojamā telpa.
- Lat-

viēšu gleznotāja. 4. Burts, kam ir lielā burta izskats, bet mazā burta izmēri. 5. Kalmikijas (Krievijā) galvaspilsēta. 6. Knaibles. 7. Kuņģa gļotādas iekaisums. 8. Laika posms starp nakti un dienu. 9. Izdarīt pēkšņu kustību. 10. Darbinieku grupa, kas veic pārvaldes kultūras vai sociālas funkcijas. 11. Ievēlta pārstāve, kurai jāpiedalās kādā sanāksmē vai sarunās. 12. Jūras dieviete sengrieķu mitoloģijā. 13. Sīrijas galvaspilsēta. 14. Acu pievēršanās kādam objektam (dsk.). 15. Ģeodēzisks instruments. 16. Tādi, kas var būt bīstami. 17. Ar likumu aizsargāta un nodrošināta iespēja. 18. Nūjiņveida baktērijas, kas ierosina slimību. 19. Dažu dzīvnieku astes. 20. Cauruļveida vadi cilvēka vai dzīvnieka organismā. 21. Ārņemju sporta apģērbi un apavu ražošanas firma. 22. Salikta daļa, kas attiecas uz debess spīdekļiem. 23. Mala. 24. Aizkars no šaurām plāksnītēm. 25. Jaunā paaudze. 26. Tāds, kas daudz ēd. 27. Principu kopums. 28. Pilsēta Latvijā. 29. Itāļu Nobela prēmijas laureāts ķīmijā. 30. Priekšmeti, kas pasargā no neveiksmēm. 31. Roku nagu apkopšanas speciāliste. 32. Valsts iekārtas forma. 33. Valsts Ziemeļamerikā. 34. Veikt kādu darbību, nebūt mierā stāvoklī. 35. Soģi. 36. Virziens islamā. 37. Ērkšķoga. 38. Mērķtiecīgs darbīgums. 39. Valsts Vidusamerikā. 40. Acs lēcas apduļķošanās. 41. Klaviatūra. 42. Tehniskā zīmēšana. 43. Līdzīgi, atbilstoši. 44. Japāņu nacionālais tērps. 45. Kādas Ziemeļeiropas valsts pamatiedzīvotāji. 46. Slēgta tirgotāju vai amatnieku organizācija. 47. Tādi, kas ir morāli pagrīmuši. 48. Morāle. 49. Sekmīga izvēršanās, popularitātes sasniegšana. 50. Auglīga, bagātīga. 51. Orhideju dzimtas augi ar gludām lapām un smaržīgiem, zaļgani baltiem ziediem. 52. Sens garuma mērs.

"Universitātes Avīze"

Redaktore ILZE BRINKMANE
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Datorsalikumu veido TOMS GRĪNBERGS
Numurā izmantoti ARNITAS ĀLMANES zīmējums

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586

Tālrunis: 7222944

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz "UA" obligāta.

Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

STUDENTIEM

Mēs esam skaistumkopšanas salons
ar jaunu filiāli

"Basteja Pasāžā".

Mums ir ideja - sniegt vislabāko,
lai būtu pa kabatā arī tev.

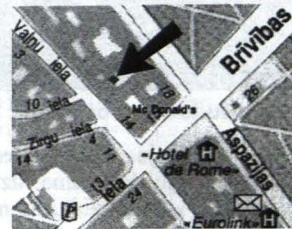
Uzrādot studenta apliecību tu iegūsti

50% atlaidi

- x matu mazgāšana, griešana, veidošana - x Ls = 4 Ls
- x solārijs
- x un daudz kas cits.

ATNĀC, UN UZTICI SEVI MUMS!

Meklē mūs:

Basteja bulvāris 16,
P.O.T.C.P. 8-20;
S.10-17 tel.7 212 327

Viesnīca
"Radisson SAS Daugava"
2.stāvs
P.O.T.C.P. 8-20;
S.10-18 tel.7 061 154

AISEC LATVIJA piedāvā Tev:

Sagatavošanas programmu dalībai
starptautiskā studentu apmaiņā

Programmas mērķis ir sagatavot studentus darbam
starptautiskajā biznesa vidē.

Programma izpaužies kā lekciju cikls viena semestra
garumā, dodot tev iespēju gūt zināšanas, kas vēlāk
noderēs, piedaloties AISEC piedāvātajā studentu atlasē
praksi ārzemēs savā specialitātē.

Atvēlot tikai minūti sava laika anketas aizpildīšanai,
Tu mums palīdzēsi šo iecerī izveidot tev piemērotāku un
interesantāku. Tā kā šai programmai vēl nav konkrēta
nosaukuma, tad esi laipni aicināts piedalīties arī konkursā,
kur labākās idejas autoru gaida pārsteigumu balva!

1. Vai tu gribētu strādāt praksē ārzemēs savā
specialitātē?

- Jā Nē

2. Vai tu būtu ieinteresēts piedalīties sagatavošanas
programmā?

- Jā Nē

3. Kura no nedēļas dienām tev šķiet vispiemērotākā
(norādi laiku)?

- Pirmdiena
 Otrdiena
 Trešdiena
 Ceturtdiena
 Piektdiena
 cita diena

4. Tava studiju specialitāte, kurss:

5. Tavuprāt, piemērotākais programmas nosaukums:

6. Ziņas par tevi (lai atrastu balvas īpašnieku):

Vārds, uzvārds:.....

E-pasts vai tālrunis:

Paldies!

Aizpildītās anketas, lūdzu, iemetiet kastītēs ar AISEC
logotipu, kas ir novietotas: Raiņa bulvārī 19 un Aspazijas
bulvārī 5 vestibulā vai personīgi iesniedziet AISEC Rīgas
ofisā.

Starptautiskās studentu apmaiņas
sagatavošanas programma:

Mērķis: sagatavot studentus darbam starptautiskajā
biznesa vidē.

Norise: lekciju un praktisko nodarbību cikls semestra
garumā (1999. gada februāris - maijs), kuru laikā
studentiem, kas vēlas piedalīties AISEC apmaiņas
programmā, tiek dotas zināšanas un informācija, lai
sagatavotos praksei savā specialitātē ārzemēs.

Mērķauditorija: 3., 4. kursu studenti. Kompāniju
pārstāvji, Nevalstiskās organizācijas, kā arī valstisko
institūciju un universitāšu pasniedzēji kā lektori un
praktisko nodarbību vadītāji.

Rezultāti: 99% studentu iziet atlasī apmaiņas
programmai, lai dotos praksē (3 mēneši līdz 1,5 gadi)
ārvalstu uzņēmumā, tādējādi gūstot pieredzi un
zināšanas, kas turpmāk noderēs personīgajā attīstībā un
karjerā.

AISEC Rīgā: tālr. 7-226113

studentu padomes lapa

Kam rūp studiju kvalitāte LU?

Pirmspēdējā "Universitātes avīzē" Studentu padomes lapā tika ziņots par studentu, fakultāšu dekānu un vadības tikšanos 14. oktobrī Senāta sēžu zālē. Sapulcēšanās iemesls bija projekta "Studiju procesa kvalitātes novērtēšana LU" rezultāti un veiktie pasākumi fakultātēs. Diemžēl te nu bija vērojama mūsu studentu ieinteresētība un aktivitāte studiju kvalitātes uzlabošanā – tikšanās apmeklēja tikai fakultātes pašpārvalžu pārstāvji, lai gan tāda iespēja bija dota ikvie-

nam. Tomēr Universitātes administrācija un fakultāšu dekāni tika pārstāvēti plašā skaitā – LU prorektors J. Krūmiņš, Studiju daļas vadītāja Lolita Sprūge un gandrīz visas fakultātes, izņemot Ķīmijas, Ekonomikas un vadības, kā arī Svešvalodu un Ģeogrāfijas fakultāti. (Pēdējās divas bija atsaukušās, analizējušas rezultātus un veikušas attiecīgus uzlabojumus). Tikšanās mērķis bija uzzināt citu fakultāšu pieredzi un veiktos pasākumus, lai sekmētu studiju kvalitātes uzlabošanu.

Šeit būtu jāatzīmē Ģeogrāfijas fakultāte, kas nekavējoties pieņēma lēmumus un īstenoja tos. Bet ko paveica pārējo fakultāšu vadības, ja par šīs aptaujas rezultātiem neko neuzzināja pat programmu vadītāji, kuriem ir vistiešākā saikne starp studentiem un pasniedzējiem?

Daudz tika runāts par nepietiekošajiem finansu līdzekļiem un doktora grādu ieguvēju piesaistīšanu Universitātes mācībspēkiem. Rodas jautājums, kāpēc pie esošā naudas daudzuma ir pasniedzēji,

kuru pasniegtajās lekcijās ir pārpildītas auditorijas? Viņi taču nesāņem salīdzinoši vairāk par citiem pasniedzējiem. Cik liela ir šo pasniedzēju pašatdeve, kas to novērtē? Tādēļ izskanēja priekšlikums veicināt un apbalvot šo pasniedzēju darbu, ko arī uzņēmās veikt LU Studentu padome. Savukārt Universitātes vadība ieteica izteikt brīdinājumus pasniedzējiem, kuru darbs tika novērtēts negatīvi, kā arī parūpēties par to studiju kursu pilnveidošanu un tehnisko līdzekļu uz-

labošanu, kuru vērtējumi bija viszemākie.

Kopumā šī aptauja tika novērtēta pozitīvi un nolemts turpināt pilnveidot to un pielietot kā pastāvīgu kontroles sistēru. Tādējādi būsim pateicīgi par jaunām idejām un priekšlikumiem. Paldies visiem, kas uzskatīja par vajadzīgu un ieradās uz šo tikšanos, lai mēs kopīgiem spēkiem turpinātu iesāktu darbu!

GUNDEGA DIČEVA

Somu studentu piedzīvojumi Rīgā

Pagājušo piektdien LU Studentu padomē ciemojās Helsinku universitātes Studentu padomes pārstāvji, kuru mērķis bija iepazīt triju Baltijas valstu studentu dzīvi gan Universitātes ēkās, gan ārpus tām. Mūsu Studentu padome bija noorganizējusi vērienīgu darba programmu.

Visa sākums bija mūsu galvaspilsētas pelēkā autoosta, kur rīta gaismiņā autobuss atveda nogurušos somu jauniešus no tuvējās kaimiņzemes Igaunijas, kur viņi jau bija izbaudījuši diezgan piesātinātu dienas un vakara programmu. Iepazīstoties es izmisīgi centos iegūmēt viņu vārdus - Terhi (akadēmisko attiecību sekretāre), Panu (atbildīgais par studentu sociālajām lietām), Jans (atbildīgais par starptautiskajiem sakariem) un Antti (atbildīgais par sadarbību starp studentu interešu klubiem un organizācijām).

Pēc īsas kafijas pauzes izremontētajās Studentu padomes telpās somu studentiem bija iespēja tikt ar Studiju informācijas centra direktoru Jāni Stoni. Šis tikšanās laikā somu studenti varēja uzzināt svarīgāko informāciju par LU un tās studentiem. Kā arī mūsu Uni-

versitāte ieguva vērtīgu informāciju par studentu aktivitātēm Somijā.

Vēlāk somu studenti varēja baudīt ekskursiju pa Vecrīgas ielām, kuru vadīja visiem pazīstamais Punks jeb Roberts Līnis. Vakarpusē somu studenti tika ievilkti Rīgas piektdienas nakts dzīvē. Visvairāk somu studentus sajūsmināja Bioloģijas fakultātes fukšu balle un tur valdošā atmosfēra – asiņojošais Reinis pie fakultātes durvīm, burvīgā mūzika un fakultātes izskats. Vakara programma tika noslēgta klubā "Pulkvedim neviens neraksta". Somi bija sajūsmā!!! Somijā ir aizliegts rīkot balles fakultāšu telpās. Ballēm un citām aktivitātēm viņiem ir speciālas telpas, kā arī Somijā neesot tāda kluba kā "Pulkvedis", kur skanētu tik perfekta mūzika un apgrozītos tik kolosāli cilvēki. Re, kā! Jāatzīmē ir tas, ka somi ir varen izturīga tauta, jo spēja pavadīt klubā visu nakti un pēc tam agri no rīta doties savā tālākajā ceļojumā uz Lietuvu.

Laimīgu ceļu!

ILONA BAUDA

Jautro un atjautīgo klubs

Nu tad beidzot tas ir noticis! Latvijas Universitātē būs savi mači. Galvenā balva, protams, būs gods un slava pārstāvēt mūsu Alma Mater Studentu svētkos Jelgavā.

Bet kā tad tur var piedalīties. Piedalīties var jebkurš LU students, kam ir vēl četri draugi. Tad nu šamējie apvienojas vienā blicē, un veidojot piecu cilvēku komandu, atnāk uz LU SP iepazīties ar noteikumiem.

Mājas darbs ir par tēmu "Tam

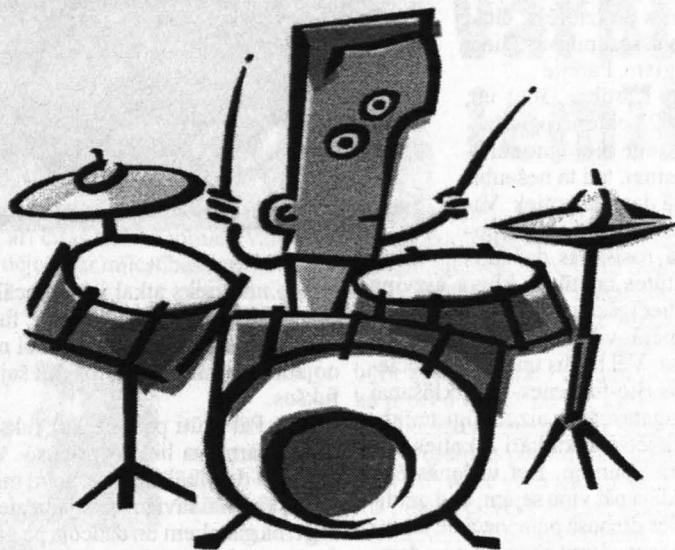
nav nozīmes, visu izšķir gadījums!"

Protams, būs arī kapteiņu konkursi, dziesmas, bet par to visu LU SP.

Visu to un arī citu kaut ko jūs varēsiet redzēt Ķīmiķu fakultātē 5. novembrī, plkst 19.00.

Pēc tā visa balluks visu nakti kopā ar "Lolitas Brīnumputnu" UN TAS VISS PAR BRĪVU

Žūrijas komisijas priekšsēdētājs
DĪTRIHS ŪTUTUPIJS

Infodienas

Šā gada 21. oktobra INFO diena noritēja plašā un interesantā gaisotnē. Pirmo reizi tapa pārstāvēta arī jaunā Medicīnas fakultāte. Dosim tai priekšroku jaunumu izklāstīšanai.

Kā mēs uzzinājām, un tas mūs neizbrīnīja, ka Medicīnas fakultātei nav savas studentu pašpārvaldes, bet, tas mūs arī neizbrīnīja, studenti daudz dara, lai to nodibinātu. SP ir solījusi savu atbalstu šajā svētīgajā darbā. Priecē tas, ka ir aktīvi un darboties gribošī studenti.

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātē tuvojas sen gaidīts pasākums - 1. kursa prezentācija. Pēc neoficiālas informācijas tas notika ceturtdien, 29. oktobrī, un tika ieturēts 70. gadu stilā. Par to vēlāk "Universitātes Avīzē". Vēl jāpiemin, ka šīs fakultātes pašpārvaldei joprojām nav savu telpu.

Bioloģijas fakultātē (kā jau vi-

sās sevi cenošās fakultātēs) piektdien, 23. oktobrī notika fukšu pārtapšana par pilntiesīgiem šīs fakultātes studentiem. Sīkāku informāciju skatīt otrā pusē.

Ekonomikas un vadības fakultātes pašpārvalde beidzot ir saņēmusies un iegādājusies savu īpašumā nemaz nelietotu (t. i., jaunu) datoru. Tāpat tika iegādāts jauns printeris un pieslēgts Internets. Jāpiezīmē - izdevumus sedza fakultāte. Bez tam notika jau sen gaidītais 1. kursa aktīvistu iesaistīšanas pasākums "Ličupe 98" (no 31. oktobra līdz 1. novembrim). Par šo notikumu ir apsolīts sniegt sīkāku informāciju nākamajā avīzes numurā.

Vēstures un filozofijas fakultātes pašpārvalde ir izremontējusi savu mazo telpiņu (nokrāsotas dzeltenas sienas un iegādāti zili krēsli)! Tas ir apsveicami! Vēl šajā fakultātē pēdējā laikā ir palielināju-

sies studentu aktivitāte studiju kvalitātes uzlabošanā. Pirmām kārtām jāmin visi SAS programmas un Vēstures programmas 2. kursa studenti.

Ķīmijas fakultātē veiksmīgi (nosacīti) beidzās Fukšu balle. Šī balle nozīmīga ar vairākām iezīmēm - pirmo reizi piedalījās mediķi ar saviem fukšiem un kontrolposteni, ieradās daudz apmeklētāju utt. Vēl ķīmiķi ir uzņēmušies savā fakultātē rīkot Jautro un Atjautīgo konkursu (5. novembrī).

Svešvalodu fakultātē 13. oktobrī bija sasaukta visu studentu sapulce. Sapulcē izskatīja šādus jautājumus - pašpārvaldes dalībnieku sastāvs (varēs piedalīties vakarnieki), studiju programmas precizēšana utt. Šajā fakultātē ievēlēja jauna dekāne I. Kramiņa. Apsveicami!

Filoloģijas fakultātes pašpārvaldē veikta pienākumu un darbu

sadale. Līdz ar to var uzskatīt, ka pašpārvalde sākusī reālu darbību. Ir palielinājušās cerības piedzīvot arī šajā fakultātē Fukšu balli.

Nākamā INFO diena - 4. novembrī, kā parasti trešdienā, pl. 18.00 LU SP telpās. Laipni aicināti visi!

P. S. Šā gada 5. novembrī Ķīmijas fakultātē taps novadīts kārtējais KNZ generālkongress. Gatavojieties, vēlētāji, mēs nākam pie jums!

SP lapu veidojis
Edgars Melnis

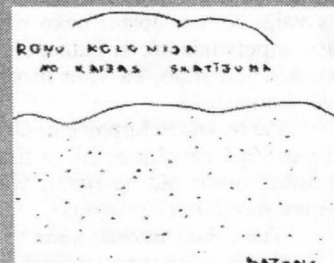
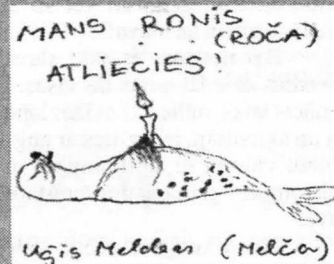
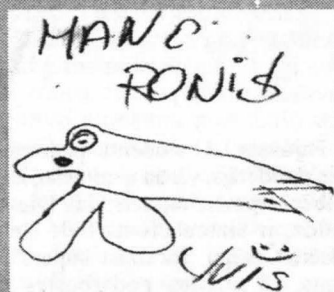
KNZ zibeņu konkurss

Āre čē nu! Atkal esam klāt... Vēstuļu straume uz iepriekšējiem konkursiem nebeidz vien sākties (Studentu padomē paklusām šo vēstuļu vētru jau mēdz pielīdzināt 1905. gada revolūcijas ārpūtam). Konkurss plaukst un zel, kā arī vērsās plašumā. Pa tā starpām "uz pilnu klapi" norisinās roņu zīmēšanas konkurss, kura pirmā kārtā jau ir norisinājies. Apbruņojaties ar zīmēšanas māku un metieties konkursa virpulī. Pirmās roņu kārtas C grupā vīriešiem sešpadsmitdaļu fināla uzvarētāji ir Uvis Lāpstiņš, Batons (Gatons), kā arī pasaulē vēl plaši nepazīstamais mākslinieks eks - stremālists Melča. Roņu konkursā balva nauda (sponsors Igaunis). Sūtiēt pa šo pašu KNZ adresi, SP turbokastītē. Atgriežoties pie zibeņu konkursa, anonīmie rakstītāji - atbalstītāji tiek lūgti nekautrēties un savas necilās personības nest to spožā atzinības gaismā, citādāk i kā būšot grūti prēmēt. Konkursa balvās šoreiz vēl joprojām vakantais Švinska cietais disks. Saturieties un nedarīet sev kaudu! ...

1) Kas tika uzdāvināts Melčam no SP biedriem dzimšanas dienā:
a) Epilācijas krēms;
b) piepūšamais tanciņš;
c) nauda aploksnē;
d) citas versijas.

1) Kāds ir Igauna suņa vārds:
a) Toom;
b) Krekeris;
c) Rediss;
d) nav tam suņa un kur nu vēl vārda.

1) Kura bija visskarbākā fukse:
a) fukse ķīmiķos;
b) fukse pedagogos;
c) fukse biologos;
d) skarbu fukse LU nav un nebūs.

KĻŪSTI PAR VIENU NO MUMS

Tieši ar šādu saukli Ķīmijas fakultātes vecāko kursu studenti pagājušo ceturdīenai aicināja uz iesvētībām pirmo kursu. Lai pirmkursnieki tiktu pienācīgi kristīti, sagatavošanās darbi sākās jau mēnesi pirms liktenīgā vakara. Par to liecināja fakultātē izkārtā monomentālā plakātu sērija. Plakāti jau pirms pasākuma radīja attiecīgu noskaņu fakultātē. Vairāk arī tāpēc krietns fukšu pulciņš par prātīgāku soli uzskatīja neierasties uz savu fukseni. Taču tas netraucēja fukšētājiem paveikt savu darbiņu...

Kā jau ierasts, talkā bija ieradusies draudzīgo fakultāšu censoņas, kas lieliski iekļāvās svētajā procesā un spēja sniegt savu artavu jaunā cilvēka personības izveidošanā. Tāpēc ķīmiķi saka lielu paldies VFF kareivjiem, biologu pirātiem, apvienotajiem ekonomikas un ģeogrāfu slīdu meistariem.

Kā jau ierasts, viss process

noritēja lēni un nasteidzoties, katram fuksim pievērsot individuālu uzmanību. Ceru, ka to viņi spēj novērtēt!

Katram fuksim bija jāiziet cauri visiem tiem fakultātes stāviem, kuros savus neskaitāmos posteņus bija ierīkojuši veckursnieki ar talciniekiem.

Kad nu beidzot visi stāvi bija izietī un beigās vēl paēsts un padzerts KNZ punktā, nācās izmest vēl kādu slaidu līkumu ar slēpēm pa Kr.Valdemāra ielu. Manuprāt šis posms apkārtējo māju iedzīvotājiem un nejausiem garāmgājējiem patika visvairāk.

Kad visi fukši bija paveikuši savu svētceļojumu pa fakultātes stāviem un savākušies uz betona kāpnēm pie ieejas, ieradās dziesmu meistars Ivars Nakurts, kurš ātri vien jaunajiem censoņiem iemācīja skaitu dziesmu par laiviniekām, ko arī vēlāk pirmais kurss vēltīja saviem

pasniedzējiem.

Kā tas arī bija paredzams, daži zvēresta punktiem nu nekādi negribēja piekrist pirmkursnieki, taču tas neliedza beigu beigās nonākt pie vienota kopsaucēja.

Pēc tradīcijas katrs kurss un uzaicinātie viesmākslinieki nominēja pēc saviem uzskatiem labākos fukšus. Atsevišķi tika nominēti labākais slidotājs un slēpotājs. Netika aizmirsti arī pacietīgie pasniedzēji, kas visu laiku kā sargengeļi bija klāt pirmajam kursam un kā balvu saņēma torti, krietna doģa lielumā.

Pēc svinīgās daļas, jautri dungodami jaunimācīto dziesmu, fukši devās uz dušu telpu, lai nedaudz noskalotos.

Par tālāko vakara gaitu nav vērts rakstīt, jo visi labi zina, kā rītausmu sagaida vidusmēra students.

Mūsu ir maz, bet mēs esam ... sīksti ...

Māra Kropa
Baiba Niedre
Jānis Liepiņš
Jānis Dreimanis
Jānis Freivalds
Stella Aļukēviča
Edīte Mētere
Aiga Ozoliņa
Evija Tīfentāle
Ināra Andersone

Ja jūs kādreiz satiekat šos cilvēkus, nolieciet galvu viņu priekšā, jo viņi ir tie varoņi, kas atnāca, ieraudzīja un izturēja, tāpat ir kļuvuši par pilnvērtīgiem biologiem. Pārējie ...?

Kārtībai jābūt un, ja reiz 23.oktobrī paredzēta fukse biologu jaunajai maiņai, tad tā nešaubīgi šajā datumā notiek. Vakaram tumstot, noslēpumainā rosiņās dažādos fakultātes nostūros kļuva aizvien mērķtiecīgāka un ik brīdī šur un tur ieskanējās viltīgi smieklīgi un ķīkšanās. Vēl brīdis un viss nepieciešamais Bio-fuksenes-98 atklāšanai bija sagatavots un aizdomīgi smīnoshie fukšētāji sāka kāri lūkoties pēc saviem upuriem. Bet vilšanās ēna pārslīdēja pār viņu sejām, kad gaidītā bailēs drebošā puļa vietā tie ieraudzīja vienpadsmit cīņai gatavus drosminiekus. Taču apmulsums ilga tikai

mirkli un prieks atkal ielija vecāko biedru sirdīs – "cik nu ir, tik ir, fukšesim par visiem!", bet viņi vēl nenojauta, cik sīksta dzīvība mīt šajos fukšos.

Pat grūti pateikt, kur fukšējamos pārņēma lielāks prieks – vai "Kailajā dzīvībā", kur tie, acīm mirzot, šķīrās no saviem nevajadzīgiem apģērba gabaliem un dancoja pa galdu, ka prieks skatīties, vai arī pie fakultātes raganām, kur brauļi varēja

šķirties arī no savas miesas un doties astrālajā ceļojumā – tiesa gan, ne par pārāk plašo Visuma telpu, bet tepat pa purviem un mežiem. Bez tam, fukšīši varēja apskatīt, kas gārnītim vēderā (galvu bāza ne jau knābī), savu erudīciju noteica vizuālo vecāko kolēģu uzraudzībā, daiļrunību visā savā krāšņumā varēja skandēt "Dainu kalnā", kur klausītājus aizkustināja dziļi emocionālais nerātno dainu pasniegšanas veids, lai

gan uzmanību ik pa brīdīm novērsa puspliki fukšīši, kas medīja savas uz kauliņiem paspēlētās drēbītes. Dīvaini, bet arī mūsu viesu – vēsturnieku sagatavoto pārbaudījumu sakostiem zobiem izturēja visi kā viens. Bet biofuksis nav biofuksis, ja nav izgājis medicīnisko apskati "Kara lazaretē". Galvenā terapeita, psihologa u.c. augstvērtīgu speciālistu rūpīgā darba rezultātā tika atklātas un un izārstētas visas pacientu slimības, arī tās, par kurām esamību viņi līdz šim pat nenojauta. Pēc šādas terapijas vēl mazliet apduļļušie fukšīši dušu varēja uzprišināt kosmētiskajā salonā "United colors of Biology". Vārdu sakot, pasākums izvērsās patiesi daudzpusīgs.

Novērtējuši fukšu sīksto dzīvību, iesvētītāji neskopojās arī ar dāvanām, kas tika šķiestas uz visām pusēm – sausie ziedi, skaistumkopšanas līdzekļi, godalgas, pat biedra Čeirāna bikses utt. Laikam jau nav pat jābrīnās, kad gaidīto vaimanu un pārmetumu vietā, no šo brauļu puses izskanēja tikai priecīgs: "Paldies par fukseni. Mums patika. Tas bija forši!" Nu, par to viņi (un visi pārējie) varēja lustēties līdz rītam.

KLUSA NOVĒROTĀJA - ALDA

Visa Čikāga pie Slīpā kājām

Bijušais LU studentu padomes priekšsēdētājs, vārdu nemiņš, kas gribēs atpazīt, atpazīs, lai Dievs palīdz, ir aizbraucis uz lielo lielpilsētu Čikāgu. Tur mūsu superstudents, kā smejiēs, nodarbosies ar zinību akumulēšanu un vēl šo to. Bliukš, urrā un lai slava!!!

Bet netaisos es sākt slavas dziesmas dziedāt, piķis tās visas. Ir pienācis laiks, mīļie LU avīzes lapotāji un šķīrstītāji, iepazīties ar augšminētā varoņa nesaprotamiem atgadījumiem raibajā universitātes dzīvē.

Tātad kungs ir prom, kalpi izklīduši, mucai spunde ārā, maisam gals vaļā. Nu neslēpsim neko par mūsu superstudentu, siržulauzēju, veco ādu jeb slīpo, kā viņu mēdz dēvēt draugu lokā.

Par to, ka visi turpmākie stāstiņi par Slīpā uzvešanos LU ir tīrā patiesība, nevar būt ne runas. Kā smejiēs, nav dūmu bez uguns.

Tiem, kuri nezina, kāds vizuāli izskatās mūsu varonis, zīmēju:

Raksturojums, biogrāfija:

nāk no vidusmēra ģimenes. Saulaino un laimīgo bērnību pavada Limbažos. Aizraujas ar saksofona spēlēšanu un sapņošanu. Iestājas LU, joprojām spēlē saksofonu, sapņo, nodarbojas ar mūzikas izkopšanu. Pēc LU beigšanas iegūst daudz draudzeņu un draugu, bet tomēr nezināmu iemeslu dēļ visus atstāj un aiz-

brauc uz lielpilsētu Čikāgu???

Jāpiezīmē, ka Slīpāis ir gara auguma, melniem, mazliet lokainiem matiem, melnām vaigu ūsām, kautrīgu smaidu, skaidrām acīm un vaigiem, kas sarkst un bālē kā krāsu televizors visos vajadzīgos un nevajadzīgos brīžos. Tas viss viņam dod lielus plusus pie pretējā dzimuma.

Tomēr ar to nepietiek, lai iegūtu kārotās sirdi. Nekad nevar zināt, kad saule iespīdēs tavā dārzīnā un nevienmēr liktens ir labvēlīgs brīdī, kad uzsmaida laime. Par to, ka liktens un laime spēlējas ar mūsu siržulauzēju kā ar marioneti uz ričurāču galda, varēsīm tūlīt pārliecināties.

Arvienvārdsakot, bija tāds gadījums. Slīpāis noskatīja kādu daiļu blondīni un mēģināja pievērst sev uzmanību ar rūpīgi pārbaudītiem paņēmienu, jo izgāšanās nebija pieļaujama. Pēc vairākiem neveiksmīgiem dialogiem, izredzēto Slīpāis uzaicināja uz kinoteātri "Oskars", kur tika demonstrēta pirmizrāde, protams, laba, jo izgāšanās pir-

majā randiņā bija nepieļaujama.

Pēc filmas kavalieris, izsakot izmeklētus komplimentus dārgajai, pavada meiteni līdz tās mājīgajiem apartamentiem. Un cik neizsakāmi priecīgs tas kļūst, izdzirdot meitenes uzaicinājumu ieiet ciemos uz tāsītējās. Tomēr prieks tiek rūpīgi apslāpēts, jo tāda valība neatbilst viņa dzelzīnā stājai un rūpīgi veidotam imidžam.

Slīpāis tika ievests viesistabā, bet pati saimene aiztecēja uz virtuvi sagatavot tēju un vēl šādus tādas naškus. Istabu, kurā palika cerību pilnais viesis, apgaismoja vienīgi neliels Samsung tālrādis un tāpēc mājīgais mēbeļējums un cits interjers palika tumsā tīts.

"Nu beidzot esmu viens!" nodomāja siržulauzējs.

Jāteic jau no paša kinoseansa sākuma mūsu supervaroni vajāja kāda nelaime, kas lika saspringt muskuļiem un koncentrēt visu varoņa gribspēku, lai nebojātu idilli un nekristu kaunā izredzētās klātbūtnē. Proti, Slīpā vēderā bija uzkrājies ār-

kārtīgi liels cigun potenciāls, kas rautin rāvās uz āru. Tāpēc tagad, kad daiļava šīverēja pa virtuvi, tālrādis rāmi vadīja monologu, piepeši istabu satricināja spontāni atbrīvotā cigun enerģija Slīpā ūzās, kas piepūtās kā divi baloni un, stariem ropļandot, ieņēma sākotnējo formu. Kā rezultātā atbrīvotā cigun enerģija brīvi izplūda istabā, reizē piepildot to ar nelabu smaku. Vainieks to sajutis, tūlīt ņēmās labot situāciju, vicinot gaisā savu labi sasmaržināto žaketi. "Piķis un zēvele! Pie tādas smakas mīlēties nevarēs!" izsacās Slīpāis un nolēma vēdināt divtīk, jo izgāšanās tagad nebija pieļaujama, ne tik, ja dārgā to saodīs? Karamba! Tur jau viņa nāk. Atver durvis, ieslēdz gaismu. Kas tad tas? Istabā uz divāna netālu no dēkaipa sēž meitenes vecāki un skatās agrāk pieminēto tālrādi.

Tas bija pilnīgs fiasko. Tālāk nevienam to nestāstiet, lai nesadzird Slīpāis, kā smejiēs, nevajag raustīt lauvu aiz ūsām.

(Turpinājums sekos)